

BOGO- LJUB

CERKVEN LIST ZA SLOVENCE

Izhaja začetkom vsa-
:: kega mesca ::
Tiska Katol. Tiskarna
:: v Ljubljani ::

Stane:

za celo leto K 2.—; za
Nemčijo K 2.50; za Ame-
riko in vse ostale zuna-
:: nje kraje K 3.— ::

Spisi in dopisi se po-
: šiljajo uredništvu, :
naročnina in darovi
pa upravništvu „Bo-
goljuba“ v Ljubljani

Spisi se morajo poslati
do 10., dopisi do 15. prej-
:: šnjega mesca ::

Koledar za avgust 1916.

Namen apostolstva molitve odločen od sv. Očeta:

Da bi bil čast. Klavdij Kolombiere blaženim prištet.

Dnevi	Godovi	Posebni nameni za vsak dan so vse važne zadeve	Češčenje presv. Rešnj. Telesa	
			ljubl. škof.	lavant. škof.
1 Torek	Vezi Petra	Ugodno vreme, naši ujetniki	Tunice	Mozirje Luče Nova Štifta Solčava
2 Sreda	Porcijunkula	Skrb za odpustke po duhu sv. Cerkve	Ribnica	
3 Četrtek	Najd. sv. Štef.	Cešč. svetnikov in njih ostankov	Ljublj. Marij.	
4 Petek	Dominik	Pridigarji, redovi sv. Dominika	Št. Ožbald	
5 Sobota	Marija Snež.	Treska in hud. vrem. reši nas, o G.	Gora pri Sodr.	
6 Nedelja	Izprem. Gosp.	Prave želje po nebesih	Predoslje	Sv. Mihael Nazarje Bočna Ptuj Hiralnica v Ptuj
7 Poned.	Kajetan	Naši ranjeni in pohabljeni vojaki	Sv. Jakob ob S.	
8 Torek	Čirjak	Naši župani	Polica	
9 Sreda	Roman	Srečna vrnitev naših iz vojske	Götheniz	
10 Četrtek	Lovrencij	Rlužabniki sv. Cerkve	Raka	
11 Petek	Tiburcij	Duha upornosti reši nas, o Gospod	Janče	Sv. Peter in Pavel Sv. Urban Hajdinja Vurberg Sv. Andraž
12 Sobota	Klara	Duhovniški in redovniški poklici	Gojzd	
13 Nedelja	Hipolit	Šibe potresa reši nas, o Gospod	Dobovec	
14 Poned.	Evzebij	Marijine družbe	Ljublj. Licht.	
15 Torek	Vn. B. D. M.	Kraljica miru, prosi za nas	Polje	
16 Sreda	Joachim	Kuge in nalez. bolezni reši nas, o G.	Dolenja vas	Sv. Lorenc Sv. Marko pri Ptuj Sv. Marjeta Polenšak Rogatec
17 Četrtek	Hijacint	Stanovitnost v veri	Ribno	
18 Petek	Helena	Avstrijska cesarska hiša	Sv. Lovr. ob T.	
19 Sobota	Ludovik T.	Katoliški časopisi	Cerklje pri K.	
20 Nedelja	Bernard	Cistercijani (Zatična)	Žalina	
21 Poned.	Ivana Franč.	Vdove in sirote vsled vojske	Mekinje	Sv. Križ pri Slatini Sv. Ema Sv. Peter Kostrivnica
22 Torek	Timotej	Naši begunci	Trebnje	
23 Sreda	Filip B.	Zmaga in mir kat. Cerkve	Koprivnik	
24 Četrtek	Jernej	Apostolstvo molitve	Št. Jernej	
25 Petek	Ludovik kr.	Kat. Cerkve na Francoskem	Goričica	
26 Sobota	Cefirin	Pogrešani ali izgubljeni vojaki	Zgor. Tuhinj	Sv. Križ pri Slatini Sv. Ema Sv. Peter Kostrivnica
27 Nedelja	Jožef Kal.	Ljudske šole, učitelji in učiteljice	Dole	
28 Poned.	Avguštin	Naši škofje in Augustin na Dunaju	Štanga	
29 Torek	Obgl. sv. J. K.	Vsi, katerim se krivica godi	Stopiče	
30 Sreda	Roza Lim.	Slovenci in Slovenke v Ameriki	Brdo	
31 Četrtek	Rajmund	Otroci, vsi v avgustu umrli	Višnja gora	

Odpustki

za mesec avgust 1916.

1. T o r e k. Danes, dne 1. avgusta, od 12. ure opoldne počenši pa do polnoči, dne 2. avgusta, dobe v vseh farnih cerkvah kakor tudi podružnicah vsi verniki porcijunkulski popolni odpustek tolikrat, kolikorkrat obiščejo cerkev in tam molijo po namenu sv. očeta. Odpustki se morejo darovati tudi dušam v vicah. Spoved se lahko opravi že osem dni prej, torej od 25. julija naprej; sv. obhajilo pa se mora prejeti ali 1. ali pa 2. avgusta. Onim, ki hodijo k spovedi vsak teden ali na 14 dni, ali vsaki dan k sv. obhajilu, za porcijunkulo ni treba posebej hoditi k spovedi. Kjer je za porcijunkulski odpustek določena naslednja nedelja, ga danes ni mogoče dobiti, ampak od sobote, dne 5. avgusta, opoldne do nedelje, dne 7. avgusta, opoldne, in se more tudi spoved opraviti že osem dni prej, t. j. od 29. julija naprej. Vendar pa ni

mogoče, teh odpustkov dvakrat se udeležiti. Kdor se jih torej udeleži danes in jutri, jih ne more zadobiti prihodnjo soboto in nedeljo in narobe.

2. S r e d a. Porcijunkula. Porcijunkulski odpustek kakor včeraj.

3. Č e t r t e k, prvi v mesecu. Popolni odpustek udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v farni cerkvi.

4. P e t e k, prvi v mesecu. Popolni odpustek: a) vsem vernikom, ki prejmejo sv. zakramente, nekoliko premišlujejo dobrotljivost presv. Srca Jezusovega in molijo po namenu sv. očeta; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; c) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor včeraj.

5. S o b o t a, prva v mesecu. Popolni odpustek vsem vernikom, ki prejmejo sv. zakramente, opravijo kake pobožne vaje na čast brezmadežni Materi božji, da nekoliko zadoste

Zakaj naša molitev ni uslišana?

Kar časa je vojska, se precej moli. A zdi se, kakor da nas Bog ne sliši. ... Nastopili smo že tretje leto vojske ...

Zato se vzbuja nekaterim skušnjava, češ, saj molitev nič ne pomaga! — Treba je torej to reč malo pojasniti in na ta ugovor odgovoriti.

»Saj molimo, pa vendar nismo uslišani,« tako tožijo nekateri in molitev opuščajo in zanemarjajo ali jo vsaj opravljajo le mrzlo in mlačno. Mnogi pa kar godrnjajo nad božjo previdnostjo in obupujejo nad božjim usmiljenjem. Nekateri pa celo omahujejo v svoji veri in preklinjajo ...

»Saj molitev nič ne pomaga!« Ali ni ta trditev žaljiva za Boga? Seveda, saj stavi Boga — na laž. Jezus Kristus nas je zagotovil, da če prosimo, bomo tudi prejeli. In če nam je to rekel On, o katerem verujemo, da je večna Resnica, mora brezdvomno biti res.

Toda molitev mora imeti gotove lastnosti. Kakšna mora biti molitev? Kaj pravi katekizem? Pobožna, ponižna, zaupna, vdana v voljo božjo, stanovitna. Ali je naša molitev vselej taka? ...

Res se je precej molilo — kakor tak čas tudi zahteva. Vendar pa — odkrito rečeno — splošno ni opaziti tiste prisrčnosti, tiste iskrenosti, tiste vstrajnosti, svete sile in nadležnosti, kakor bi jo človek pričakoval v času tolike potrebe kakor je sedaj.

A ne le to. Molitev mora imeti tudi

gotove pogoje. Bog ravna z nami tako, kakor se vedemo mi proti njemu. Kako moremo zahtevati od njega, da nam izpolni naše želje urno in točno, če pa mi odrekamo njemu to, kar želi od nas?

Kot vernim ljudem nam je po božjem razodetju in po pameti jasno, da je vojska šiba božja za grehe človeštva. O tem za nas ni nobenega dvoma; to je za nas tako trdno, kakor deset božjih zapovedi; tako jasno, kakor je jasno, da je treba modremu očetu trmastega, upornega otroka položiti čez kolena in ga nabrisati.

Ali pa je mar nebeški Oče s to šibo svoj namen že dosegel? Ali je upornega otroka uklonil? No, to vidi vsak, kdor ima oči, da ne. Ali torej Bog more odnehati? — Če imaš opraviiti s prav trmastim otrokom, ki ti kaže svojo trmo tudi takrat, ko ga tepeš, — kaj boš naredil? Toliko časa ga boš, dokler se trma ne zlomi, dokler se otrok ne spusti v jok in ne začne vpiti: saj ne bom več!

Ali mar pošilja Bog med ljudi šibe samo za kratek čas, — kakor otroci, ki se na primer igrajo vojake in nehajo, kadar se naveličajo? Bogu je z vojsko resnoba. Mi se, ko nas Bog tepe, rogam, — a Bog se smeje nam; bomo videli, kdo se bo prej naveličal! Prav je rekel moder mož: Bog ne bo odnehal; morali bomo mi!

A zaenkrat še nič ne kaže, da bi hoteli mi odnehati. — Človek, ki opazuje človeštvo v teh časih, bi skoro obupal nad njim. V svetem pismu je nekje zapisano, da je Bog naredil ljudstva ozdravljiva. Se-

danji rod pa se zdi, da ni več ozdravljiv... Mi se čudimo ljudem ob Noetovem času, ki so jedli, pili in nečistovali ter se Noetu smejali. ko jim je napovedoval božjo kazen, — ali je sedaj kaj drugače?...

Človek je čudno bitje. Na vse se privadi. Kaka izredna sila ga spočetka prestraši, polagoma pa se navadi na vse. Tudi vojaki — kolikor jih ni že pod zemljo — so se privadili strelnih jarkov, granat, šrapnelov, smrtnih nevarnosti in naglega umiranja... Mi v »zaledju« smo se pa tudi navadili vojske, — tem lažje, ker je vedno dosti denarja... Tako dobro, kakor sedaj se mnogim še nikoli ni godilo. Vojska je daleč od nas, kanoni se do nas komaj slišijo, sovražnika se nam ni bati, kužnih bolezní tudi ne. Draginja je sicer velika, a to se že še zmaga, saj denarja ne manjka; dosti ga je za obleko — tudi najfinejšo in najmodernejšega kroja; dosti za čevlje — tudi na lak — četudi je par po 50 kron; dosti za pijačo — četudi je lifer po 2 kroni. Dokler se nam tako dobro godi, hvala Bogu, ni še treba misliti na pokoro! Tako vsaj si svet misli. Ali se kje kaže ona resnoba, kakor bi jo človek v tem času vendar pričakoval?! V Ninivah, katerim je bil napovedan pogin, je vse delalo pokoro, od kralja do berača; celo živina. Pri nas pa?! —

Kakor se ženske zdaj nosijo, po mestih, to je že od samega škrata! Ravno zdaj v času te groze — še hujše norosti od prej. Mlade punčare se oblačijo tako, da so kakor opice — neumne in nesramne ob enem. Z docela golimi bedri letajo po ulicah. Lepo napredujemo. Kmalu bomo v deželi Culukafrov! — Prav ta ženska noša se mi zdi kakor roganje Bogu: češ, kaj nam tvoja šiba mar; nas ne dosežeš z njo; mi se pri vsej tej vojski vendar izvrstno imamo! — Zares, povejte, ali zaslužimo kaj drugega, kakor da nas Bog prav pošteno našvrka poredne otroke!

In po kmetih — tudi tukaj je opaziti v času te strašne vojske lep napredek v — nečimernosti. Na vseh straneh se resno trudijo, da bi ne ostali daleč za mestom.

Kaka noblesa, kaka gosposčina! Od leta do leta večja; tudi vojska prav nič ne ustavi tega toka. Človeku, ki ljubi, kar je domačega, domače šege in domačo nošo, se pri tem pogledu milo stori... Ljuba priprostost, kam si izginila!

Glede pijače samo eno: Mislil bi, da je »Bogoljub« v 4. števil. vendar prepričevalno napisal, da naj vsi, ki želijo v teh grozopolnih časih Bogu v zadoščenje prinesiti malo žrtev — posebno pa še udje Marijinih družb — na dan, ko je on za nas storil največjo žrtev, to je na veliki petek, obljubijo vsaj za časa vojske zdržati se opojne pijače. Obrnil se je že posebe na prednice in predstojništva Marijinih družb ter prosil o tem kakih poročil. Oglasilo se je par oseb — prednica menda ena. Vprašam: Kaj pa delate prednice in predstojništva Marijinih družb? Za kaj pa ste, če so vam želje in navodila škofijskega voditelja deveta briga?! Ali se še izplača pisati in urejevati »Bogoljuba«? Ali je vredno truditi se z njim, če vidiš, da nič ne koristi. Za eno malo žrtev vas prosi Jezus s križa in — vi mu jo odrečete: preveč zahtevaš! Sami pa bi hoteli, da nas Bog takoj usliši! — In če se na frišnem lesu to godi, kaj pa hočemo pričakovati od suhega?...

Mnogo pritožb se sliši o slabi vzgoji mladine. Šolski pouk ni reden, očetje so mnogi v vojski, matere same doma, in te ali preslabotne, da ne morejo, ali premehekke, da nočejo strahovati in krotiti svojih otrok. Eno reč opaziš zdaj mnogo večkrat kakor prej: pobiča s cigareto v ustih. Vse prezgodaj hoče mladi svet zrel biti. Taki fantalini bodo res pravo »zrelo seme«, ki bo še preglavico delalo staršem. Prav resno nas skrbi, kakšen bo vzrasel mladi rod.

Posebne pritožbe pa prihajajo še o tem, kako so nedorasli fantini 15tih, 16tih, 17tih let, ki še niso za vojsko, kako so ti ponekod poredni. Ker ni nobenih večjih fantov doma, se čutijo oni velike in pridno posnemajo odrasle fante v fantovski prevzetnosti, nepokorščini, pijančevanju, ponočnem vpitju in podobnem.

Kar se tiče nečistovanja, pa ni da bi govorili! Nečisti hudič je spuščен z verige in hodi okoli po vseh deželah, iščoč, koga bi požrl. In požrl jih je že cele legijone! — Gorje tistim, ki bi to pohujševanje in zapeljevanje lahko preprečili, pa ga mirno dovoljujejo: Bolje bi bilo, da bi se jim obesil mlinski kamen na vrat... Tudi zanje bo prišel čas obračuna!

Če človek to vidi, bi skoro verjel modremu in uglednemu gospodu, ki je dejal, da je ta vojska šele »initium dolorum«, začetek bolečine... To se sicer ne da z vso gotovostjo vedeti, a če človek sedaj opazuje svet, kako malo se zmeni za božjo šibo, bi skoro verjel, da utegne biti kaj takega...

Da pa slika, katero tukaj rišemo, ne bo prečrna, moramo povedati — kar se samo ob sebi razume — da je kajpada dobrih ljudi še vedno mnogo na svetu in da se je že res tudi mnogo molilo. — Toda če se pa na drugi strani še več greši! Potem molitev teh hudobij ne more odvagati. Dolga, ki znaša deset tisoč kron, ne moreš plačati s tremi tisoči in tudi ne z devetimi tisoči. Mi še vedno Bogu premalo ponujamo in premalo damo. — In če eden zida, drugi pa podira, kaj se bo sezidalo? S tem imate dan odgovor, zakaj naša molitev ne more zmagati.

Ali pa je zaradi tega molitev prazno delo? Bog varuj kaj takega! Molitev ni nikoli zastoj. Ali je uslišana takoj; ako pa to ni mogoče, pa gre v božjo zakladnico in tam nosi obresti, dokler se ne nabere toliko kapitala, da se more z njim dolg plačati. Molitev ima vselej svoj sad, ali tak ali drugačen. To je nauk svete Cerkve, nauk Jezusa samega in vi morate biti o njem trdno prepričani! Molitev tolaži božjo jezo, manjša kazen božjo, krajša čas božje poskušnje, pomaga dušam v boju za zveličanje in jih spravlja v nebese.

Ali menite zares, da naša molitev ni nič zalegla? Ali mar ni to milost božja, da Italijan po več kot

enem letu ni še storil enega koraka naprej proti nam? Kaj bi bilo, ko bi se bila laška vojska razlila po naši domovini! Ali nismo Bogu dolžni hvaležnosti za to? — Ali ni druga velika milost, da ni nobenih kužnih bolezni, kakršnih bi človek v teh razmerah za gotovo pričakoval? In tudi nad lakoto nimamo še veliko tožiti. Tako da pri vsem tem še dosti mirno živimo, — in zato časih še preveč pozabimo, da je vojska in da smo dolžni vojski primerno živeti. — In kolikerim je naša molitev ali življenje ohranila ali pa — kar je neskončno več vredno — v nebese pomagala! Kdo more to videti in šteti!

In molitev bo pomagala tudi z naprej. Naša molitev bo tudi še nadalje duše reševala, naša molitev sovražnika zmagovala, naša molitev Boga — če že ne popolnoma — vsaj nekoliko potolažila in odškodovala za žaljenje hudobnežev, naša molitev ustavila morebitne nadaljne šibe božje, naša molitev mir — če ga tudi ne more doseči takoj — vsaj pospešila in izprosila, da se bo sklenil tak mir in dosegel tak konec vojske, ki bo sveti Cerkvi v korist, naši domovini in človeštvu sploh v blagor.

Zato nam po vsem tem, kar smo premišljevali, ne ostane in ne kaže nič drugega, kakor vstrajati v molitvi. In če doslej svojega namena z molitvijo nismo še dosegli, bi bilo edino dosledno, da molitve svoje še pomnožimo in da damo naši molitvi tisto iskrenost, tisto prisrčnost, tisto sveto silo, nadležnost in vstrajnost, ki jo taka sila zahteva.

Molite, molite — tega ne moremo zadosti priporočati — molite za umirajoče! Kajti na vseh frontah se bijejo ravno zdaj zopet silni boji, v katerih jih mnogo pade. Molite, žrtvuajte in darujte za duše svoja dela, trude, žalost, trpljenje in zatajevanje, da se rešijo!

Torej moliti in — ne pozabite! — tudi žrtvovati! Žrtev dá molitvi moč, žrtev ji dá pravo ceno pred Bogom, žrtev napravlja na Boga pritisk, žrtev vago doli potegne. Nič velikega — pomnite dobro! —

nič velikega na svetu in pred Bogom se ni zgodilo brez žrtev. Žrtvovati moramo nekaj; če ne radovoljno, pa prisiljeno. To zahteva pravica božja. Čim več bomo

žrtvovali radovoljno, tem manjše bo število prisiljenih žrtev.

Molimo torej in žrtvujmo, da rešimo, kar moremo! Drugo prepustimo Bogu!

Sv. Evharistija na fronti.

Pri vojakih.

Vojaki, kajne, kako bi nam dišale navadne domače jedi, kruh, žganci, polenta in druge, ako bi bile skuhane na domačem ognjišču, postavljene pred nas! Kako Tvoje srce, zakonski mož, hrepeni po ženi in deci, in tvoje, fant, po starših! Večje od hrepenenja po telesnem, po časnem pa mora biti hrepenenje tvoje duše po tisti hrani, po tistem kruhu, brez katerega ne moreš živeti: »Ako ne boste jedli mesa Sinu človekovega in pili njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi!«

V čast našim možem in fantom na fronti bodi povedano, da tu razumevajo take besede. Doma so bile skozi 10 let vsaj moje besede glas vpijočega v puščavi. Ako bi vsi vojni duhovniki razumevali dekrete Pija X. in v njegovem duhu širili »goreči ogenj«, pa bi šlo tudi z moškimi glede pogostnega obhajila na boljše. Po sklenjenem miru bi bilo treba samo goreče nadaljevati. Prišel je bataljon Bosancev v strelske jarkove poleg našega. Povabim katoličane k sebi. In v nedeljo so že vsi pristopili k sv. obhajilu. Ti ljudje, Hrvatje, imajo res zlata srca. Žal so marsikje tam deli dekreti Pija X. še — neznani! Pa tudi pri nas med Slovenci jih najdeš mnogo, ki se jih drznejo kritikovati.

Muslimi (Turki) pa so se pritoževali pri svojem »kapitanu«, zakaj da katoliški »hodža« (duhovnik) vedno lahko biva pri svojih v gorah, a svojega »hodža« niso že pol leta videli, dasi jih je mnogo več. Takisto tudi pravoslavni. Tudi pomembno za prihodnost.

Pri domačinih.

Tam za sv. Antona me pride prositi neki mož, naj pridem v njihovo vas maše-

vat, ker so zapuščene ovčice brez pastirja. Šel sem (dve uri daleč — nazaj je štiri ure), zvečer spovedoval do polnoči, zjutraj pridigoval, maševal v šoli in obhajal vso cerkev, nad 100 vernikov. Zdelo se mi je, da sem v prvih krščanskih časih.

Tu pa me vjamejo za praznik sv. Trojice možje, ki so došli iz doline Zalaz, tolimnske fars. Ob 7. uri sem opravil službo božjo za vojake na naši planini. Potem pa dol, pa gor, pa dol, do štiri ure »marša«. Opoldne sem maševal v od vojakov zgrajeni leseni, pa lepi kapelici. Sv. Rešnje Telo sem jim pustil do drugega dne. Kapela je bila polna celo popoldne in cel večer. Ženskam sem dovolil »stražo« do 11. ure, od 11. do 2. ure so stražili domači moški, od dveh do jutra pa vojaki. Pri sv. maši sem jih obhajal nekaj nad 200. Tri velike svete hostije sem moral deliti med 50 angelskega kruha lačnih. Potem pa so me »napadli« za praznik sv. R. T. Pa nisem mogel obljubit!

Procesija sv. R. T.

Telefoniram, da pridem v nedeljo po sv. R. T. in popoldne bo procesija. Kapela je bila praznično ozaljšana. Že k sv. maši so prihiteli ljudje menda »čez tri gore, čez tri dolé«. Vojaki so postavili lično kapelico na polji, do kamor smo korakali med veselim petjem in sviranjem vojaške godbe. Od skal in gora so odmevale naše mile prošnje: Treska, kuge, vojske, nagle smrti — reši nas, o Gospod! Vse te šibe so bolj tu nad nami, kot tam v zaledji. In nato: »Nebeški blagoslov naj se razlije, naj ohrani in čuva vse te kraje, njihove prebivalce in junake naše, polja in planine. V imenu † Očeta † in Sina † in Sv. Duha. Amen.« In nato godba: »Bog obvari, Bog ohrani...«

da je odmevalo od gor, menda celo na fronto, do kamor je samo eno uro.

Veselo je pomnožil med domačini prihod njihovega pravega pastirja ravno k tej slovesnosti, in njegova obljuba, da bo prav med njimi prebival.

Jaz sem za nameček nesel še sv. popotnico 87letnemu starcu tje na drugi rob. Bil je zadnji čas.

Deset junaških sinov Bosne je prejelo nato razna odlikovanja. Godba je poviševala tudi to slavnost do večera. Ti dobri Gorjanci pač do smrti ne bodo pozabili tega lepega dne.

Vrlemu nadporočniku dr. Sajevidu posebno zahvalo in čast! Postavil je kapelico in pripravil vse za slovesno procesijo.

Sv. maša v skalah.

Ena naša stotnija je na straži visoko v skalah. Dohod mogoč samo ponoči, ker pot dosegajo sovražni streli. Ker junaki ne morejo k skupni službi božji ob nedeljah, grem jih obiskat v delavnik. Samo slika more pokazati lepi prizor, ki se nudi pri presveti daritvi ob vzhajajočem solncu

med skalami, v katere bi precej prihrčala granata, ako bi prizor videl sovražnik.

Prošnja.

Naš črnovojni bataljon je samostojen in ni v zvezi z nobenim domačim polkom. Večino tvorijo naši domači slovenski možje in fantje. Ker bataljon ni znan Vam v zaledji, tudi ni bil še nič deležen raznih darov in zbirk. S poveljnikom stotnije gori v skalah, poročnikom Papežem, sva sklenila napraviti kapelico, v skalo vsekanjo, z lepim kipom Lurške Gospe. Kapelica bo stala ob znani turistovski poti na Krn, in bo pričala, kje so naši junaki iskali moči v teh težkih časih. Prosimo darov za kip, ki naj se pošljejo na uredništvo »Bogoljuba«. Ako bo kaj ostalo, se porabi za molke, mašne knjižice in za ranjene in bolne vojake, ki tu gori posebno občutijo, kako bridko je biti bolan daleč v gorah, 8 ur od bolnišnice in železnice.

Srčne pozdrave Vam gospod urednik, vsem »Bogoljubovim« bralcem in bralkam od naših mož in fantov in njihovega »feldpatra« župnika

Martina Škerjanec.

Svetogorski Kraljici.

Kje dom je tvoj, nebeška Mati,
kje prestol tvoj, kje tvoj oltar,
tvoj svetogorski tempelj zlati?
zamrl čez noč njegov je žar, —
O Mati, vrni se nazaj
v svoj tihi svetogorski raj!

Po tebi plakajo zidovi,
ki v nemi grozi zro v nebo;
po tebi jokajo vrtovi,
glej, strli v prah trpe, mrjo
O Mati, vrni se nazaj
v svoj tihi svetogorski raj!

Usiha cvetje po dobri, nazaj te kliče dan in noč,
te kliče drevje po planjavi
in razvaline naših koč:
O Mati, vrni se nazaj
v svoj tihi svetogorski raj!

Na tisoče otrok te čaka,
ti, ves naš up in blagoslov;
nazaj te kliče misel vsaka,
o pridi, dom zgradimo novi!
O Mati, vrni se nazaj
v svoj tihi svetogorski raj!

O pridi, pridi! V srce tvoje
vložimo vsletok solza,
in križe in bridkosti svoje
in morje grenkega gorja.
O Mati, vrni se nazaj
v svoj tihi svetogorski raj!

Ves svet planinski, vsaka koča
bo en pozdrav, iskren, gorak,
in naša srebropena Soča
bo Ave-spev, takó sladak,
ko zopet prideš k nam nazaj
v svoj tihi svetogorski raj!

M. Elizabeta.

Ali je še kaj greh?

Nad našimi prižnicami se blesti navadno deset božjih zapovedi, ki jih je na sinajski gori zapisal božji prst. Božji nauk! »Veruj v enega samega Boga, ne preklinjaj, posvečuj Gospodov dan, spoštuj starše, ne ubijaj, ne nečistuj, ne kradi, ne krati svojemu bližnjemu dobrega imena, ne želi žene svojega bližnjega, ne njegovega blaga!« Vse to je greh. Z naših prižnic se je ta božji nauk ponavljal, ljudstvo ga je pa poslušalo in bilo po njem srečno in zadovoljno. Vedeli smo, da je božji nauk, da je bil zapisan že prej v naša srca, kot pa na kamenite table sinajske gore. Bog nas je na Sinaju opozoril samo na to, kar nam že pravi naša pamet. Preskusili smo ta nauk v življenju in tam se je izkazal za edino pravega, za božjega.

Toda mora se zgoditi, kar je prerokoval Jezus: In vstalo bo mnogo lažiprerokov in zapeljali jih bodo mnogo. (Mat. 24, 11.) In Zveličar je pristavil, da bo hudo bija prevladovala.

Če kdaj, je gotovo danes mnogo lažiprerokov. To so tisti novi pridigarji, ki nam sicer tudi dosedaj niso bili popolnoma neznani, ki se pa z neko skrivnostno naglico širijo posebno zadnje čase, odkar je vojska. In med ljudstvo silijo. Na veliki petek Jezusa njegovi sovražniki niso mogli obsoditi sami in tudi pred Pilatovim sodnim stolom ne sami ugonobiti, ampak pomešali so se med ljudske množice, celo med pobožne prazniške romarje, in tam so ščuvali in vнемali strasti in šlo je: Kristus in njegov nauk pred svetom obsojen! Tako jih je tudi pri nas že vse polno med ljudstvom: nekateri nastanjeni vojaki, potem pa še domači. In kako znajo in kako so predrzni in koliko so že dosegli! Čut za pobožnost, za praznovanje nedelje, za stanovsko čistost, za resnico, za čast bližnjega, da celih stanov, posebno duhovnikov, je že iz mnogih src in iz mnogih hiš močno izginil. Včasih se še malo zgane vest, pa jo taki novi pridigarji hitro potlačijo: »Saj to ni greh! Zdaj je vojska.« Po

tovarnah, po gostilnah, po železnicah, po barakah in po hišah kar mrgoli novih pridigarjev: »Saj sedaj ni nič greh. Sedaj je vojska, sedaj je vse dovoljeno!« Tako se tolaži padlo dekle, tako se izgovarja nezvesta žena, tako se krohotajo poštemu fantu slabi tovariši, s temi besedami se spozabi družinski oče! Ali res ni nič več greh? Vzemimo samo ta zgled ali ono točko. Kolikokrat se je že zdaj med vojsko zgodil ta-le slučaj:

Pošten mož se je s težkim srcem poslovil od svoje družine. Težke kaplje so mu porosile čelo, ko je naložil težko puško, težek vojaški nahrbtnik, pa še bolj se mu je porosilo oko, ko mu je legla na srce težka skrb pri pogledu na zapuščeno ženo in nedolžne otroke. Zadnjikrat je poljubil otroška čela, zadnjikrat je stisnil ženi roko in iz srca se je izvilo zadnje naročilo: »Pazi na otroke! Ostani zdrava in zvesta!« In odšel je v krvave strelne järke. Preživel je strašne noči in težke dni. Po cele tedne in mesce se moriti, streljati —, ni čuda, da se je prikradel na glavo marsikak bel las, na čelo zajedla globoka brazda. Tudi dušnih bojov ni manjkalo: celo do strelnih jarkov so se priplazile nagnjusne pošasti — vlačuge. Toda ostal je junak, ki ga vse to ni uklonilo. Tudi v največjih nevarnostih, tudi v najzapeljivejših skušnjavah mu je sijala pred očmi lepa slika: »Moji nedolžni otroci! Moja zvesta žena! Doma za me molijo in trpé.« — Čez dolgo leto dobi nekaj dni dopusta. Vse mu zbegana duša pozabi, ko zagleda domači krov. »Pozdravljeni!« jekne čez leto dni očetov, možev glas skozi hišna vrata. Pa odmeva ni. Njegov dom, ki je bil pred letom dni še srečno svetišče krščanske družine, je opustošen, oskrunjen! Kako si že rekel, ko si odhajal? »Pazi na otroke! Ostani zdrava in zvesta!« Pa ni. Otroci pokvarjeni, žena pa okužena. — V časnikih smo brali, da je že marsikateri mož v takem trenutku brezmejne bolečine ubil najprej ženo, potem otroke in potem samega sebe. Zapeljivca pa ni mogel do-

seči. — Kristjani: »Ali je še kaj greh?« Ali je prav zapisano na tablah s sinajske gore?

Drug slučaj, ki se je že tudi zgodil in ne enkrat! Po trudapolnem dnevu pokliče mati otroke skupaj: »Otroci, čeravno smo se mučili cel dan, pridite, molimo za na-

brega očeta.« — Uboga žena, nesrečni otroci! Tam na bojišču je — padel. Ne v krvavih strelnih jarkih po nesreči, ampak prostovoljno v nagnjusnem močvirju nečistosti in pri tem dobil strašen spomin za celo življenje. Nesrečnik, če bi

Vzeta je Marija v nebo; vesele se angeli, hvaleč proslavljajo Gospoda. (Cerkvena antifona.)

šega dobrega očeta v vojski, da bi jih Bog obvaroval na duši in na telesu.« In v zvestih ženinih očeh in v nedolžnih otroških srcih zaplapolala nanovo plamen svete zakonske in otroške ljubezni: »Za našega do-

bil sam. Toda nesrečna tvoja družina, ki ima takega očeta! — Kristjani! Ali je še kaj greh?

Taki novi pridigarji, ki so prišli iz satanovega semenišča, zapeljujejo me d

namí. Nad namí pa je še vedno večni Bog, ki vse dobro plačuje in vse hudo kaznuje.

Otroci, molite za vaše brate; žene, molite za svoje može; slovenska dekleta, molite za slovenske fante, da bodo ostali po-

šteni v tej splošni spačenosti! Toda to še ni zadosti. Pazite nase, bojte se Boga in spoštujte božje zapovedi! Veljajo še vedno! Pa vsel Varujte se krivih prerokov! Prihajajo v ovčji obleki, v srcu pa so volkovi! Tp.

Prošnja in poziv vsem dobrim srcem.

Globoke in široke so rane, ki jih seka vojska. Mnogi bodo prišli ob roko, ob nogo ali kak drug ud, ob moža, ob očeta, ob sina, ob zdravje, ob premoženje...

Dolžnost nas, ki v vojsko nismo šli, je — ko že tega groznega gorjá preprečiti ne moremo — da skušamo vsaj njega rane celiti.

Povsod se dela na to, da se strašne posledice vojske kolikor mogoče popravijo. Država sama bo v ta namen storila marsikaj, — a ne vsega. Tudi zasebna dobrodelnost ima pri tem važno vlogo in jako široko polje. Če kdaj, je zdaj dejanska ljubezen do bližnjega potrebna.

V ta namen, da se našim od vojske prizadetim vojakom kolikor mogoče pomaga, se je ustanovilo društvo »Dobrodelnost« s sedežem v Ljubljani.

Društvo je odobreno od deželne vlade kranjske in knezoškofijstva ljubljanskega. Pomagalo bo pa, kolikor bo moglo, vsakemu brez razlike, kdor se bo nanje obrnil.

Patron društva je sv. Vincencij Pavlanski; svetnik, ki je izmed vseh največ storil za polajšanje človeške bede.

Društvo ima namen, po možnosti ustanovljati dobrodelne naprave ter vzdrževati v Ljubljani dobrodelno pisarno. Pisarna je v Kolodvorski ulici št. 35 ter je odprta od 1. avgusta dalje. Po pravilih ima pisarna sledeče naloge:

a) daje invalidom potrebne nasvete in informacije;

b) preskrbuje jim po potrebi in možnosti službe, in skrbi, da se izvezbajo v kakem obrtu, da si morejo služiti kruh;

c) zbira odloke raznih državnih oblastí v zadevah invalidov, vdov in sirot ter

skrbi za njih pravno varstvo;

č) daje potrebne nasvete vdovam ter jim gre po možnosti na roko;

d) oddaja (v zvezi s patronatom sv. Vincencija) sirote družinam in zavodom ter po možnosti plačuje zanje;

e) posreduje službe sploh za vse mestne in kmetske moške in ženske posle;

f) skrbi za varstvo izseljencev in priseljencev.

Svojo nalogo bo pa društvo moglo izvršiti samó tedaj, če bo samó imelo zadostno podporo. Društvo je samó posredovalec; kolikor bo prejelo, toliko bo dalo.

Zato se društveni odbor obrača do vseh, ki kaj premorejo in utrpijo, da pristopijo k »Dobrodelnosti« kot člani. Po pravilih je vsakdo ud društva, kdor v društvene namene kaj prispeva. Ustanovnik pa, kdor nakloni društvu vsaj 200 kron. Ne le posamezniki, tudi korporacije: društva, zadruge, posojilnice, občine, župnije so povabljenе, da se pridružijo kot člani s primernim enkratnim ali vsakoletnim prispevkom.

Vsi člani in prispevki se bodo vpisovali v društveni imenik. Za vsak prispevek se bo dalo potrdilo, oziroma sprejemnica; za vsote od 20 kron dalje diploma: slika usmiljenega Samarijana. Objavljali se bodo prispevki od 5 kron dalje. Prispevki se morejo oddajati v društveni pisarni ali se pošiljajo tja po poštni nakaznici ali položnicí.

Vsem, ki bodo potom društva podpirali uboge žrtve vojske, povrni Gospod z večnim življenjem!

V Ljubljani na sv. Vincencija dan, 19. julija 1916.

Odbor društva »Dobrodelnost«.

Vzgoja otrok v krščanski družini.

(Priobčuje župnik Jožef Volc.)

(Dalje.)

Treba bi bilo, da bi napisali le-sèm še tudi opominov in navodil, kakó nadzorovati otroke v takih krajih, kjer so javna plesišča, pohujšljiva gledišča, nesramni kino, dušegubne knjižnice, razstave opolzkih slik in nagih kipov in kar je še takih morišč otroške nedolžnosti in neskaljene mladostne sreče. Toda, kdor je oče ali mati, pa ne vidi že po naravni rahločutnosti pogubnega vpliva takih oskrnjevalnic še za odrastle, ima praznoto v glavi in mu je vsak opomin kakor slepemu sveča. Navodilo je pa sploh samo eno, kratko in jasno: »Proč!« — Isto velja glede ljubavnih zvez, takozvanih znanj med mladino v času, ko je še vsaka misel na zakon za devetim brdom. Če bi hotel kak vzgojitelj tako igračkanje z najnevarnejšimi čustvi in z najbolj opasnimi strastmi samó nadzirati, ne pa kratkoma odpraviti ali z milo ali z nemilo, bi pač ne imel ne mozga, ne možganov. Tu pomaga le to: čuti in mladino pridno zaposlovati, da v take vrtoglavosti ne zaide. Revez vzgojitelj, kdor mora naknadno te vrste blodnje na mladini zdraviti, ko se ji je še tisto malo golenega razuma udušilo v plamenu strasti!

Rajši naj malo več besedi obrnem na neko drugo zadevo, kjer je nadzorovanje otrok hvaležnejše. Menimo skrb za tiste otroke, ki morajo bivati v tujini. In koliko je takih! Eni v šole, drugi v službe, tretji k rokodelstvu, največ pa znabiti v tovarne ali rudnike. Kdo naj jih tam nadzira, kdo pošteno poskrbi za njih dušo in telo, ko je pa čimdalje več oskrbnikov, mojstrov in delodajalcev, ki jim je samó za otrokovo moč ali sebi za ljubi zaslužek, za gojenčev blagor pa nič ali pa neusmiljeno malo? No, pa pri dijakih in pri rokodelskih vajencih je nadzorovanje še nekam lažje; vsaj oče in mati tuinsem nenadoma lahko prideta na stanovanje in se prepričata, kako je otrok preskrbljen. Kaj dobro

je tudi, če od časa do časa ustno ali pismeno povprašata pri učiteljih tiste šole, kamor hodi otrok; ali pri dušnem pastirju tistega kraja, kjer je otrok v uku ali v službi. Zgolj otrokovim besedam pa naj oče ali mati preveč ne verjameta, če toži ali obira učenček mojstra, oskrbnika ali gospodinjo. Saj vemo, kako je: Kjer je največ prostosti in najmanj ostrosti, tam je mlademu človeku najbolj všeč.

Težje je pa nadzorovati tisto mladež, ki mora s trebihom za kruhom v kako tovarno med malopridne in brezverne delavce. O, naj bi bili krščanski starši v tem modri in neizprosni: Če le mogoče kam drugam v službo; tovarna bodi zadnje. Rajši drugod ob ajdovem soku kot v tovarni ob pogači in juhi! »Ne, kjer dobro živijo,« pravijo Slomšek, »ampak kjer se dobro zadržijo, tam je dobra služba.« Po tovarnah je pa ponajveč bogpomagaj za otrokovo telo in za otrokovo dušo. Koliko razuzdanosti otrok vidi, koliko umazanosti sliši, kolikim zapeljevanjem je izpostavljen! Čez teden dela kot suženj, nedelja in praznik sta pa njegova. Nadzorstva nikjer, molitve in sv. maše morda leta in leta nič, pouka pa nobenega. Slabih zgledov pa na vsak korak, pikrega smešenja vernosti in čednosti vsak dan, očetovo in materino oko in beseda pa tako daleč za gorami. Kaj naj lahkoživo mladež obdrži na pravi poti, če ne najde v tujini dobrohotne opore, luči pouka, rešilne roke? »Gorje samemu!« pravi Duh božji, »zakaj, ako pade, nima nikogar, ki bi ga dvignil.« (Prid. 4, 10.)

Živo priporočam staršem to-le edino sredstvo za rešitev tovarniške mladine po velikih mestih: Če otrok že res mora z doma v kako tovarno, potem naj poskrbe starši tudi za to, da vstopi sin ali hči v mestu ali kjerkoli v dobro društvo ali družbo, kakršnih je na izvoljo skoro povsod po večjih krajih. Le povprašati je treba pri kakem duhovniku, zanes-

ljivem znancu ali sorodniku. Morda je ustanovljena v tistem kraju Marijina družba ali rokodelsko ali delavsko ali strokovno ali izobraževalno ali bralno društvo, ali kaka pevska, telovadna ali drugačna zveza — naj bo ime že kakršnokoli, samó — in to poudarimo z vso resnobo: s a m ó d a j e d r u š t v o r e s k r š č a n s k o. Društvo, ki skrbi mladini za pošten pouk in razvedrilo, dá mladini obrambo in zavetje, pa tudi oblažitev in posvetitev duha in srca. V takih društvih je potem otrok vsaj za silo zavarovan pred pogubnimi valovi brezveststva in razpašnosti. Starši naj pa tu insem tudi povprašajo pri predstojništvu društva, je li njih otrok še član društva, je li društvu v čast, in káko je njegovo življenje zunaj društva. Tako ostanejo starši vsaj po društvu z otrokom v ozki zvezi: predstojniki in člani društva vrše nad otrokom nadzorstvo, ki je odtegnjeno staršem. Oče in mati naj pa otroka tudi obvestita, da večkrat povprašata pri društvenih predstojnikih o njegovem vedenju in življenju, pa naj ljubeznivo pokarata, kar morda na otroku ni vse prav, pa tudi z veseljem otroka pohvalita in pobodrita, če prihajajo o njem le dobre vesti.

Razglobimo zdaj še tretje vprašanje glede nadzorovanja: K a k o j e t r e b a n a d z o r o v a t i? Nadzorovanje je sitna, težavna reč, zato mora biti vojeno po dvojni modrosti, da ne postane neplodno za vzgojni uspeh in premučno za vzgojitelja. Kot nasploh vse vzgojno delo, mora še posebno nadzorovanje prešinjati i s k r e n a l j u b e z e n do otrok, ne ga pa tirati sitnost, sumničenje, srditost ali zvijačnost. Dobé se namreč — in ne redko! — očetje in matere, ki oprezujejo okoli svojih otrok z neko škodoželjnostjo in hudomušnostjo, ki ne kaže prav nič ljubezni in skrbi za poboljšanje, ampak neko plitvo, ceneno strast, da bi zalotili tega ali onega na kakem pregrešku ali hudobiji, sebi v veselje, da se morejo na njem zmagovito spasti: »Aha, zdaj te pa imam!« Tako nadzorovanje morda pristojna policajem in orožnikom, ne pa vzgojiteljem, namestnikom

božjim. Otrok izgubi spoštovanje, zaupanje, vdanost do staršev, postane hinavec, če ne naravnost trmež, upornik. O poboljšanju pa ni sledu.

Tudi preozkosrčno naj ne bo nadzorovanje, ne jarem, ne ojnica, ampak skrbljivo vodeča roka bodi. Daj otroku tudi prostosti, da pokaže, kako se zna vladati sam in kako bo ravnal, ko ne bo več na povodcu. Vedno imej pred očmi notranji cilj vzgoje: da privedeš otroka do plemenite samostojnosti, značajnosti. To v spisu skoziinskozi poudarjamo. »Po klancu dol ga drži nazaj, po ravni cesti pa tek mu daj!« je staro »furmansko« pravilo, pa tudi pri vzgoji veljavno.

Nadzorovati je pa treba otroke tudi karmoč previdno in ne očito, da nadzorovanje otrok ne plaši in ne draži. Preočitenemu in nadležnemu nadzorstvu se otrok kaj rad odtegne ali pa se potuhne. Če pa nadzorstvo ne leži na njem kakor mōra, se pa otrok pokaže, kakršen je — v dobrem in v slabem. Tudi ni precej treščiti v otroka, če se na njem opazi kaj napačnega. Boljše je, da počakaš ugodne prilike, ko otrok niti slutil ne bo, kdo je zapazil pogrešek na njem in kdaj. Otrok naj namreč dorašča v misli: Starši me poznajo skoziinskozi, ničesar jim ne morem prikriti.

Sicer je pa otroška natura že tako ustvarjena, da ne more kaj dolgo skrivati, če v duši ali v srcu ni kaj prav. Le odprtih in pozornih oči treba vzgojiteljem, da ne opazijo odločilnih izprememb na otrocih prepozno. Če na primer dekle le prerado stoji pred ogledalom, vedno tišči za novo obleko, nosi šopke in darilca domov, pogosto obiskuje lahkožive prijateljice, diši kakor apoteka, prebira in prepeva sladke pesmi, se otepa izpovedi, godrnja o prestrogih pridigah ... potem se že vé, da to ni iz góle gorečnosti. Če ne bosta oče in mati noč in dan na straži zanjo, bosta imela kmalu trn v zglavju. — Ali pa, če začne fant v nedelje in praznike zanemarjati službo božjo, zvečer izostajati z doma, vpričo staršev povešati oči, trdo in osorno jim odgovarjati, črtiti brate in sestre, po-

hajati po samotah, zahtevati denar na denar — takrat je v njem nekaj bolno: glava ali srce, ali pa oboje. Takega otroka naj oče in mati ob ugodni priliki pokličeta predse, mu odločno pogledata v oči in napeljeta razgovor na njegovo čudno vedenje. Če otrok prenese jasni pogled, povej mu brez zmerjanja in rjojenja, resnobno in dobrohotno, kaj misliš in sodiš o njem. Če otrok odpre srce in pogršek prizna — prav! Morda še ni bilo nič hudega. Pouči ga ljubeznivo, dajaj mu več dela, pošiljaj ga pogosteje k svetim zakramentom, več moli z njim in zanj; pa mu privošči tudi kako veselje, da bo rajši ostajal doma ali zahajal vsaj le v dobro družino. Nasploh rečeno je to neprecenljiva dobrota za vzgojo in za mir v krščanskih družinah, če se drže otroci radi doma. »Sveta samota je prijateljica božja,« pravijo Slomšek. Celo najboljše družbe in najvzornejša društva ne opravijo pri mladini tega, kar strog red v družini in ljubezen otrok do domače hiše.

Zgodi se pa tudi pogosto, da otrok uporno zasmehuje in odklanja nadzorstvo očeta in matere, zakrknje vsem dobrohotnim besedam, taji ali pa drzno priznava svoj prestop, pa ga nič ne obžaluje in tudi ne mara slišati nič o kakem poplavljanju. V takem slučaju naj oče in mati poučita in posvarita otroka ljubeznivo in hkrati resnobno, pa mu tudi lahko zažugata kazen in omenita posledic, ki jih zna imeti ta upornost in trmoglavost zanj. Če se kaj opravi — dobro; če nič — besede tudi niso bile zastonj. Otroci vsaj vé, da starši niso bili slepi za njegove tajnosti; v srcu mu pa le ostane želja, ki ga žge in za peče, kolikorkrat pogleda staršem v oči ali oni izpregovore z njim prijazno besedo.

Če pa priporočamo staršem skrbljivo nadzorstvo nad otroki, pa vendar ne odobravamo tistega ogabnega tožarenja, ki se včasih razpase med člani družin: med brati in sestrami, med mlajšimi in starej-

šimi, med posli in otroki. Že prav, da otroci ali posel pové staršem, če opazi na tem ali onem izmed družinčadi kaj hudo napačnega; toda tožariti iz nagajivosti, kljubovanja, sovražnosti ali sebičnosti, da bi se dotičnik sam bolj prisladkal ali celo svoje garje zakril, to ne gre. Tožarjenje le ovira pametno nadzorovanje, pa kot razpor in mrznjo, da je ni kraj včasih desetletja. Modri vzgojeslovci so mnenja, da ne bo nikdar dober človek, kdor je v mladosti mnogo tožaril.

Naj dodenemo še opomnjo, da je zelo priporočati, naj bodo starši prav previdni tudi tedaj, ko odstranjujejo od otrok kako pretečo nevarnost. Store naj to prav mirno, tiho, brez hrupa in razburjenja. Šumno odstranjevanje ali zavračanje bi otroke le še bolj opozorilo na doslej neznane zlobnosti ali pa vsaj obrnilo njih radovednost nanje. Ako — da navedemo primer — začne kdo bolj oddaleč in prikrito govoriti vpricho otrok o nečednih rečeh, imajo ponekod navado, da ga starši ali varuhi zavrnejo z besedami: »Peč poslušaj!« Ali: »Veža ima ušesa!« Ali: »Vrt ni gluhi!« To je povedano v podobi: »Pazi, da te ne čuje deca, ki je na peči, v veži ali na vrtu!« — Seveda, če je pa pohujšanje že storjeno in očitno, mora biti pa očitno tudi odpor, da otroci izprevidijo: Božje postave ne sme kršiti nihče.

Končno še to: Ta precej dolga razprava o nadzorovanju kaže, kako silno važna, pa tudi težko izvršljiva je ta vzgojni pomoček. Najvestnejši in najskrbnejši starši ne morejo popolnoma zabraniti pri svojih otrocih vsega hudega. Zato je pa še tudi treba, da iskreno priporočajo in izročajo svoje otroke božjemu varstvu. »Ako Gospod ne varuje mesta,« pravi psalmist, »zastonj čuje, kdor ga varuje.« (Ps. 126, 1.) Prosimi morajo tudi sebi razsvetljenja, modre previdnosti in stanovitnosti, da bo ta skrivni vzgojni pomoček vedno zmagovit.

(Dalje.)

Hvala Ti, dobrotni Oče!

Hvala Ti, dobrotni Oče,
za veselje, za radosti,
ki nevreden jih uživam.

Hvala Ti, dobrotni Oče,
za trpljenje in bridkosti,
za solze, ki jih prelivam.

Hvala Ti, dobrotni Oče!
Ti poznaš potrebe moje,
veš jim pomoči in léka.

Hvala Ti, dobrotni Oče!
Vse je dar ljubezni tvoje,
kar vzdržuje me, človeka.

Hvala Ti, dobrotni Oče!
Ne želim časti in slave
tu na revnem, tužnem svetu.

Hvala Ti, dobrotni Oče!
Naj ponižno zmir v višave
kličem dobremu Očetu:
Hvala Ti, dobrotni Oče!
Limbarski.

Nekaj besed cerkvenim pevcem in pevkam.¹

Kako lepo, častno in vzvišeno je opravilo cerkvenih pevcev in pevk! Boga samega naravnost poveljevat, in to zlasti pri daritvi sv. maše, ali ni to angelska služba? In s pevanjem svetih pesmi ogrevati lastno srce, pa tudi srca drugih vernikov za vedno večjo ljubezen do Boga in Marije, ter na perutih svetih pesmi dvigati sebe in druge proti našemu končnemu cilju, nebeški domačiji, ali ni to velekoristno, apostolsko delo?

Da hoste pa, dragi cerkveni pevci in pevke, svojo vzvišeno angelsko-apostolsko službo dobro, zaslužno in uspešno vršili, morate biti resnično pobožni. Iz resnično pobožnega srca Vam bo privrela vse drugačna pesem, kakor pa če ste versko mlačni in zanikarni. Iz resnično pobožnega srca zapeta cerkvena pesem bo tudi na vernike mnogo izdatneje vplivala in bo spremljana od obilnega božjega blagoslova neprimerno več zaleгла Vam samim in drugim vernikom v časno in večno srečo.

Cerkveno petje splošno smatramo kot molitev, in sicer kot vzvišeno molitev. Toda vprašanje je, če je tudi tvoje — prav posebej tvoje — petje, dragi cerkveni pevec in draga cerkvena pevka, resnična, Boгу

ljuba in dopadljiva molitev. Le vprašaj se enkrat sam in sama sebe, če je tvoje srce pri cerkvenem petju prešinjeno gorečih notranjih čustev: srčnega kesanja, vdanosti in hvaležnosti do Boga itd. in če ne poješ le kar tako bolj tjavendan, samo da se nekaj sliši. Ali misliš pri cerkvenem petju sploh na Boga in se poizkušaš uglobiti v sveto besedilo ali pa ti morda sto in sto drugih potrebnih in nepotrebnih skrbi moti glavo in odvraca tvojo pozornost ven iz cerkve k tvojim vsakdanjostim?

Če hočete, dragi cerkveni pevci in pevke, da bo Vaše cerkveno petje zares molitev, vzvišena molitev, potem morate gojiti in ljubiti predvsem tudi navadno molitev. Če nisi prijatelj molitve, ne boš nikoli dober cerkven pevec in nikdar dobra cerkvena pevka. To velja za splošno. Za posebej pa še sledeče: Ko prideš v cerkev oziroma na kor, poklekni za nekaj trenutkov, počasti Jezusa v presv. Zakramentu, priporoči mu sebe in cel cerkveni zbor z organistom vred, prosi Jezusa blagoslova pri petju in daruj mu svoj trud! To bo vsakako dober pričetek. Pa tudi pozneje med posameznimi odmori naredi semtertje kak pobožen vzdihljaj in se ohrani zbranega! Ne pozabi dalje, da se, čeprav na koru, nahajaš na svetem kraju: v cerkvi in se vsled tega dostojno vedeš. Nikar se na koru ne pogovarjaj, razun če komu tiho in

¹ To je bilo tiskano v »Cerkvenem glasbeniku«. Ker pa ta list berejo sicer organisti, pevci pa večinoma ne, zato bo koristno, če »Bogoljub« to reč ponatisne.

na kratko poveš kaj zares nujnega. Smejati se na koru in uganjati kakršnekoli šale, to pa cerkvenim pevcem in pevkam najmanj pristaja. Rad poslušaj besedo božjo! Če te božja beseda ne zanima ali če si prelen, da bi jo pazljivo poslušal, potem nisi za na cerkveni kor in prepusti to opravilo rajše drugim, ki imajo kaj smisla in gorečnosti za božje reči. Pristopaj večkrat k sv. zakramentom, zlasti k sv. spovedi in sv. obhajilu, da boš s čistim in posvečenim srcem prepeval čast Bogu, »kajti ne le usta«, pravi nekje sv. Avguštin, »ampak tudi srce, in celo tvoje življenje naj Bogu čast prepeva!« In končno: poj v prvi vrsti v čast božjo in v lastno in drugih dušno zveličanje! Če tako ravnaš ter z najboljšim namenom in po svojih najboljših močeh v cerkvi Bogu v čast prepevaš, bodi prepričan, da ti zaslužen plačilo ne odide. Ko bi tudi nobenega pozemskega plačila, na pr. nobene denarne nagrade ali kakršnekoli druge odškodnine ne prejel — ki ti jo pa tudi obilno in od srca privoščim — vedi, da Bog ti gotovo ne ostane dolжник. Poplača te na tem in na onem svetu stotero in tisočero.

Za prospeh cerkvenega petja nam je treba torej resnično pobožnih, krščansko mislečih in živečih, požrtvovalnih cerkvenih pevcev in pevk. So pa taki pevci in pevke tudi sicer edino primerni in uspešno porabni, kajti le resnično pobožni in za božjo čast vneti pevci in pevke so zanesljivi; pridejo točno k pevskim vajam in tudi na kor pravočasno. So ubogljivi in se ukrepom pevovodja radi in brezpogojno uklonijo. Medsebojno se spoštujejo in v lepem miru in slogi žive; si niso eden drugemu zavistni, ne opravljajo eden drugega in sploh ne delajo nikakih zdražb. So ponižni in skromni; zavedajo se, četudi imajo morda jako lepe glasove, da je lep glas dar božji, ki jim ga je Bog le v svoji radodarnosti dodelil, in se zato s svojim glasom ne bahajo in drugih, ki morda nimajo tako dobrih grl, vsled tega ne zaničujejo; tudi kako morebitno grajo od strani pevovodja mirno preneso in ne delajo vsled tega kislega

obraza, najmanj pa, da bi uprizorili kak — dandanes seveda nikakor nenavadni — štrajk ali celo izstopili iz zbora, oziroma, kar bi bilo še najgrije, druge šuntali k odstopu. Z eno besedo: pobožni pevci in pevke ne iščejo sebe, ampak božje časti.

In takih cerkvenih pevcev in pevk si želimo; in to v mestih in na deželi, ker povsod je isti Bog, edini vreden vse hvale in proslave, naš Stvarnik in Odrešenik, naš prihodnji Sodnik in Plačnik.

Kaj nam je pač pomagano s pevci in pevkami, ki jim je cerkveni kor le kraj zabave, postavljanja ali pa golega posvetnega zasluzka? Kaj sem na boljšem s pevci, ki jih pri vajah le redkokdaj vidim, ali pa, ki mi na kor vsakokrat »točno« zamude ter se jim neznansko domov mudi? Ali pa tisti pevci in pevke, ki bi morala postelja z njimi k jutranjim mašam na kor, da bi se je udeležili?! Boljše nič, kot take pevce in pevke.

Današnji svet se je žal Cerkvi splošno zelo odtujil. Isto opazamo tudi glede sodelovanja pri cerkvenih pevskih zbora. Koliko naravno lepih glasov je med ljudstvom na deželi in koliko izobraženih pevskih glasov po mestih, ki jih brž pridobiš za kake posvetne veselice, toda za petje na cerkvenem koru pa jim manjka časa in manjka predvsem odločne volje in požrtvovalnosti. Zlasti gospôda po mestih bi v tem oziru v resnici lahko neizmerno več dobrega storila, če bi ne bila tolikanj visoka in mrzla. Marsikdo se na videz kaže ljubitelja glasbe, celo društva nosijo javno ime »družba glasbenih ljubiteljev«, a cerkvena glasba ima vendar le bore malo koristi od njih. Koliko čistega, plemenitega glasbenega užitka bi jim nudilo sodelovanje pri kakem cerkvenem pevskem koru! Kako bi se naše cerkveno petje sploh lahko visoko dvignilo, kako izvrstne, mogočne zборе bi lahko imeli zlasti po večjih krajih, mestih in trgih, če bi bilo več verskega navdušenja, več pristne pobožnosti, več smisla za kar moč dostojno in sijajno obhajanje bogoslužja!

Naj bi vsaj sedanja svetovna vojska, ki nam jo je Bog poslal kot nekak svetovni misijon, kakor v splošnoverskem, tako tudi v cerkveno-glasbenem oziru vzbudila za-

space, ogrela mlačne ter v svetem ognju razplamtela vse, ki že sedaj pridno delujejo na naših cerkvenih korih. To Bog daj in sv. Cecilija!

Zgubljeni poklic.

P o v e s t.

(Dalje.)

XLV.

Ko mi telesne sile vedno bolj pešajo, mi neka nadnaravna moč krepí duha. Z veseljem gledam in pozdravljam krasno bujno naravo. Z neizrekljivim zaupanjem gledam proti nebu.

Motrim in gledam nebeško sv. hostijo; vsak dan jo sprejemem v svoje srce. Verujem in molim. Odpuščanje je prišlo, prišel bo tudi mir in vstajenje.

Bog naj čuva mojo mater!

XLVI.

Prišel je prvi mesec onega leta, ki se mi je zdelo, da bo zadnje v mojem življenju.

Videl sem še svojega dobrega ravnatelja, predno je šel iz Španije. Dogovorili smo se, da se vrnem v samostan, ko ozdravim. Toda čutil sem z vsakim dnevom, da pešam. Opustil sem vsako nado, da ozdravim. Zdravniki so bili vedno bolj vznemirjeni. Njih skrb in nestalnost sta me utrdili v mojih mislih. Vdal sem se v trpljenje in smrt. Daroval sem Bogu svoje bolečine in svojo smrt kot pokoro za storjene grehe.

Tudi moja uboga mati je začela živeti sveto življenje. Premolila je cele ure. Vsak dan je šla k sv. obhajilu. Prosila je Boga le za eno milost: da ozdravim in se povrnem v samostan. Molila je in trpela.

XLVII.

Prišel je april. Barcelona je bila vsa v vrvenju. Vse je govorilo o nekem velikem možu, ki je imel skoro priti.

Dnevnikarji vsake vrste in stranke so bili polni hval o tem izvanrednem možu. Nekateri so opisovali njegovo življenje,

drugi so naštevati njegova izvanredna dela. Vsi so se klanjali s spoštovanjem temu čudovitemu bitju.

Kdo je bil ta človek? Kdo?

Njegov rod se ni ponašal s slavnimi dedí. Njegovo ime je bilo brez zgodovine, njegova oseba neznatna.

Rodil se je kot preprost seljak; obdeloval je z očetom njivico. Duh njegov pa je vedno plaval nad zemljo. V priprostosti svojega srca je molil Gospoda, a on ga je izvolil za čudovito orodje svoje vsemočnosti.

Glej tega apostola! Iz njegovih oči sije usmiljenost in otroška priprostost; čelo njegovo je vedro; sladek mir in globoka premišljenost se bereta na njegovem obrazu. K Bogu dviguje duše, svet spravlja v začudenje, a pri vsem tem dehti iz njegovega srca vedno lepodišeči vonj ponižne vjoličice.

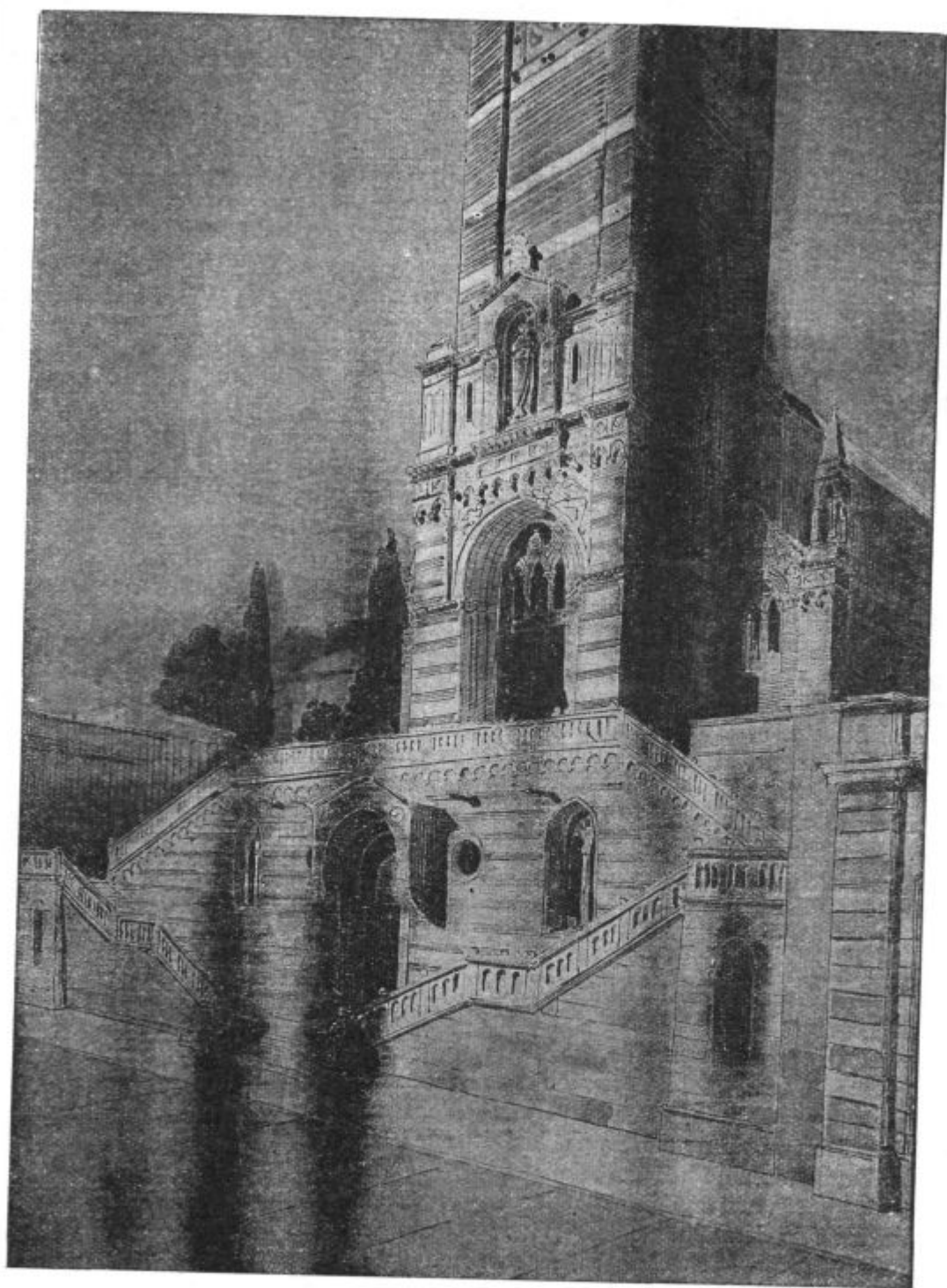
Dasi ga mnogi prezirajo, zasramujejo, preganjajo, jih ljubi, jih zmaguje s svojo ljubeznijo.

Njegovo orožje je molitev, njegova politika potrpežljivost, njegova osveta ljubezen. Z njim je Bog ponižnih in svetih.

Ko gre po cesti, se mu ljudje čudijo in ga kličejo. Mladenci se ogrevajo za njegove ideale in gredo za njim v ognju navdušenja. Za njim gredo tudi stari, ki so na robu groba, da se pomirijo z Bogom. On jih objema, miri, čaka, blagoslavlja.

Njegov prihod je napravil v mestu prav triumph.

Na kolodvoru so ga pričakovali visoki dostojanstveniki, vladni in mestni: prefekt, načelnik, guverner, vseučilišni profesorji. Škof, ki se je mudil izven škofije, je poslal

Pročelje nove kapucinske cerkve lurške Gospé na Reki.
Spodaj kriptá (spodnja cerkev), v kateri se zdaj obhaja božja služba; zgornja cerkev
se šele zida.

svoje zastopnike. Zastopano je bilo društvo katoliške mladine in sv. Vincencija Pavljanškega.

Ko je iz daljave zapiskal vlak, ki je vozil pričakovanega, je vse enodušno začelo ploskati slavnemu potniku.

Stopil je iz vlaka postaren mož, upognjen, zdelan, ali vendar čil in svež. Pogled mu je bil čaroben. Angelski nasmeh mu je igral okrog ustnic. Vedel se je priprosto. Beseda njegova je bila sladka.

Skoro pol ure je potreboval, da je prišel do kočij, ki so ga čakale. Silna množica se je bila zbrala okrog njega; vsi so ga hoteli videti, z njim govoriti, slišati njegov glas. Kateri niso mogli priti do njega, so se povzpeli na stebre ali se naslanjali na križe v oknih; drugi so ga hoteli videti z daljnogledi.

Z otroško priprostostjo se je zahvaljeval, pozdravljal in se vsem smehljaj. Do petdeset odličnih rodbin je poslalo svoje kočije na kolodvor. Vsaka teh rodbin se je potegovala, da bi prejela to čast, da se je v njeni kočiji peljal ta veliki mož v mesto. Kaj naj stori? Ako vzame enega, ali ne bo užalil drugih, ki so mu s toliko ljubeznijo prišli nasproti?

»Gospod, izvolite v mojo kočijo, jaz sem ta in ta markiz.«

»Knez B.! Ne odbite moje ponižne prošnje!«

»Vi me poznate, gospod, vsedite se k meni. Jaz sem grof S.«

Premišljen in preprost je bil odgovor velikega moža:

»Jaz sem prašen, gospoda, kočije so pa vse lepe, krasne. Tudi ne vem, v katero naj stopim, ker ljubim in čislam vsakega izmed vas. Priznam, da ne morem peš hoditi to pot. Zato mislim, da hočemo takole storiti: prva kočija naj me pripelje domov, tam naj me čaka druga, ki me vozi do kolodvora, tretja naj me pripelje nazaj domov; tako naj traja dalje, dokler ne bodo vsi zadovoljni.«

Vsi so se čudili modremu odgovoru. Nikdo se ni več ponujal. Vsedel se je v prvo kočijo, ki mu je bila najbližja.

Ljudstvo, aristokracija, duhovništvo, vse vrste društev so govorile samo o njem. Vsi so skrbeli, da skažejo čast in ljubezen njemu, ki ga je božja Previdnost poslala mednje.

To je bil ponižen katoliški duhovnik. Ni imel ne bogastva, ne sreče, ne posestva. Od hiše do hiše je prosil za svojih 300.000 sirot; čudež svojega stoletja, apostol ljubezni.

XLVIII.

Zdelo se mi je, da je moji materi vstala v srcu nova nada, ko je zvedela, da je prišel med nas mož božji. Pripovedovala je o izvanrednih dogodkih, o čudežih, ki so se zgodili na priprošnjo tega svetega starčka. Kupila mi je knjigo, ki se je one dni zelo čitala: »Don Bosko. Spisal dr. Karel d'Es-piney«.

Knjiga me je zelo ganila. Rad sem ustregel materi, da obiščemo Don Boska. Stanoval je v nekem zavodu, ki ga je sam zgradil. Tja smo mogli priti z vozom od nas v četrto ure. Mati je upala na čudež; da, celo trdno je verovala, da se to zgodi. Vedela je, da so me zdravniki že obsodili na smrt. Stavila je zato svojo nado v molitev tega svetega moža.

V Saria, kjer je bil zavod, smo prišli 28. aprila. Mislili smo, da bomo takoj prišli k njemu, toda hudo smo se varali.

Že na potu smo srečavali velike gruč ljudi. Ko smo pa prišli v bližino zavoda, nam je pot zaprla nepregledna množica ljudi. Na drevju in na strehah je bilo vse polno ljudi.

Bilo je ob treh popoldne. Solnce je močno pripekalo. Približal sem se nekemu dobremu delavcu in ga vprašal, kaj pomeni ta množica ljudi.

»Kaj?!« mi odgovori začuden, »Ali ne veste ničesar, mladi gospod? Črez pol ure bode prišel na balkon Don Bosko, da bo navzoče blagoslovil.«

»Torej ne sprejema?«

»O, ni mogoče, moj dragi! Ali ne vidite, koliko ljudi je? Prve dni so bili nekateri tako srečni, da so z njim govorili, a sedaj ni mogoče. Saj mora že itak nepre-

stano govoriti, a kaj bi šele bilo, ko bi sprejel vsakega!»

»Razumem. Potem se zastonj trudimo priti k njemu. Mogoče jutri ne bo takega navala,« sem rekel in se obrnil k materi in sestrama.

»O, gospod, nikar tega ne mislite, jutri zjutraj jih bo gotovo še več! Ali veste, odkdaj čakajo oni, ki so na dvorišču? Že od treh ponoči. Tako je vsak dan. Don Bosko je bil danes cel dan zunaj, vrnil se je šele pred nekoliko minutami. A nikdo se ni od čakanja utrudil, nikdo ni zapustil svojega mesta.«

»Ali ti ljudje nič ne jedo? Ali jim ni nič mar za jed?«

»Kaj jed! Vsakdo prinese s seboj kar more, sede na zemljo, če najde prostor, sicer je stojé. Verjemite mi, da le človek vidi in sliši tega svetnika in dobi njegov blagoslov, mu ni mar veliko za jed in more tudi nekoliko potrpeti.«

»Čaka torej v resnici ta množica le blagoslova?«

»Da, samo zato, da jo blagoslovi. Da bi vi samo videli tega moža! Videti je kot angel. Joka, kadar blagoslavlja. In kakšne uspehe imajo ti blagoslovi! Na svoje lastne oči sem videl, kako sta k njemu prinesla dva nosilca hromege. In glej, odšel je od njega zdrav in čvrst. Vidite, dvorišče je polno bolnikov, ki upajo zadobiti zdravje na priprošnjo Don Boskovo.«

»Torej je nemogoče priti k njemu?«

»To je zelo težko. Če bi dolgo tukaj čakali, mogoče — ali dobro vidite, koliko je ljudstva? Morali so na vrata obesiti oglas, kdaj se hoče Don Bosko pokazati na balkonu, da podeli blagoslov. V zavodu je tudi mnogo velikih zapisnikov, kjer se ti-soče ljudi vsak dan podpisuje, a Don Bosko blagoslavlja podpisance in moli za njihove namene.«

Sklenili smo čakati. Spravili smo kočijo v neki kot ulice, stopili v njo in čakali na pripraven čas, da pridemo v oratorij.

XLIX.

Veseli živio-klici so zadoneli. Množica je veselo ploskala. Pokazal se je Don Bo-

sko. Nastal je dolg molk, nato iznova ploskanje in klici. Črez nekoliko časa se je množica začela razhajati. Ta si je brisal solze, drugi se je zopet zbran in skesan vračal domov.

Stopili smo iz kočije. Napotili smo se proti vhodu oratorija. Neki duhovnik nam pride nasproti. Reče nam, da je bilo že rečeno, da je Don Bosko zelo truden in izmučen; zato ne more nikogar sprejeti. Prosil sem ga, naj nam vsaj dovoli vstopiti v kapelico zavoda, da molimo tam, kjer daruje Don Bosko vsak dan sv. mašo.

Dovolil nam je. Ljudje so odšli. Zavod je bil zaprt; le okoli trideset oseb je ostalo v kapelici. Molili so sv. rožnivenec. Imel sem dovolj časa, da sem izmolil vse tri dele. Končno pride mladi tajnik Don Boskov. Pove nam, da nas čaka svetnik v sobi, da nas blagoslovi.

Moja mati se je približala tajniku in ga je začela rotiti, naj nam za božjo voljo izposluje poseben sprejem. Rekel nam je, naj odidemo z drugim in čakamo v pred-sobi; sam pa bo storil vse, kar bo v njegovi moči.

Vsi so vstopili v Don Boskovo sobo, le mi smo ostali zunaj. Prejeli so njegov blagoslov. Slišali so nekoliko besed, dobil je vsak eno svetinjico in so odšli. Neka mlada žena je od veselja plakala. Klicala je: »Don Bosko me je ozdravil.« Obrnila je nase vso pozornost. Vprašal sem jo, kaj se ji je zgodilo, a odgovoril mi: »Naj vam drugi povedo, ker jaz od ginjenosti ne morem govoriti.«

Spremljali sta jo dve prijateljici. Bolno sta pripeljali iz Barcelone, da prejme svetnikov blagoslov. Padla je namreč z visokih stopnic tako nesrečno, da ji ena noga ni nič služila.

Zdravniki so izgubili vsako upanje, da bi ji mogli pomagati; rekli so, da je neozdravljiva. Že mnogo časa ni mogla iti iz hiše; ni se mogla niti ganiti. Ko je slišala govoriti o Don Bosku, je občutila veliko zaupanje do njega. Prosila je domačine, naj jo odneso k njemu.

A sedaj ni niti zapazila, kako je pokleknila pri blagoslovu; sama se je dvignila, zapustila sobo in se čutila popolnoma zdravo.

Medtem pride tajnik in nas odvede k Don Bosku. Pokleknil sem s sestrama. A mati zakliče: »Ozdravite mi sina, očel« in udari v jok.

Ko sem pa prišel semkaj, med svoje rojake, sem dobil jetiko.«

Govoril mi je nekaj nežnih in tolažljivih besed. Zagotovil je mater, da mi bo Marija Pomočnica povrnila telesno zdravje, če bo to v korist moji duši.

Jaz sem se poslovil od njega zadnji. Trdno me je držal za roko; ko sem se nag-

Pustíte male k meni! (Za nedeljo 30. julija.)

Don Bosko mi je položil roko na glavo. Pogledal me je z nasmehom in me vprašal:

»Kako se imenuješ, dragi prijatelj?«

»Hinko Ghislieri.«

»S čim se pečaš sedaj?«

»Z ničemer, oče. Dovršil sem šole v Italiji, bil sem nekaj časa v samostanu. Smrt mojega očeta me je izvlekla iz njega.

nil, da bi mu poljubil roko, se pripogne k meni in mi zašepeče:

»Dragi moj sin, pripravi se na dobro smrt! Bog te zelo ljubi. Umrl boš potolažen. Naredil boš tudi redovne obljube. Čez osem mesecev boš v nebesih.«

O blaženi opomin z neba! Veselo se pripravljam za odhod, — smrt je blizu.

(Dalje.)

Lep nauk za marsikoga.

Nek trgovec, ki ni nič več molil ter je opustil vse verske dolžnosti, je postal zopet vnet katoličan; svoje spreobrnjenje opisuje tako:

Ko sem neko jutro hitel v prodajalno, srečam staro ženo, ki je z veliko težavo vlekla voziček, obložen z razno zelenjavo; skoraj ni mogla naprej. Rečem jej: »Žena, preveč ste naložili!« — »Seveda,« mi odgovori. »Ko se človek postara, pojemajo moči. Prejšnja leta je šlo lahko. Toda Bog dela vse prav in ne zapusti revežev.«

Primem za voziček ter pomagam ženi. Ko greva skupaj, izvem, da že trideset let prodaja zelenjavo, da je vzgojila tri sinove; dva sta padla v vojski, tretji je ujet. »Torej ste brez vsake pomoči?« vprašam. — »Kaj res mislite,« odgovori, »da je božja roka, ki varuje reveže, prikrajšana? Če sem tudi stara in revna, me vendar drži po koncu zavest, da Bog vse vidi in za vse skrbi. Če sem tako trudna, da me še komaj noge drže, poklekнем in molim; po-

tem vstanem potolažena, pokrepčana. Vi ste še premladi, da bi to razumeli; toda prišel bo čas, ko boste zopet molili: Oče naš, ki si v nebesih. Vojska mi je zasekala težke rane, toda Bog obvaruj, da bi godrnjala in tožila; Bog bo vse prav naredil.«

Ko je trgovec ženo zapustil, je premišljeval njene besede. Spoznal je, da so resnične. Zvečer pride domu. Ko hoče družina k počitku, reče: »Molili bomo danes in odslej vsak večer skupaj. Stara ženica me je danes pripeljala zopet na pravo pot.« Kdo bi mogel popisati začudenje žene in otrok! Vsi se zahvalijo za veliko milost.

Tudi vi, dragi bogoljubi, ne tožite preveč nad bridkostmi vojske. Stari Bog še živi! Vstrajajmo v trpljenju, kot je vstrajal desni razbojnik ob Jezusovem križu, ne mrmrajmo, kot je mrmral levi razbojnik ter se je s svojim rotnjem in togotenjem pogreznil v pogubljenje.

Kdor ostane stanoviten do konca, bo dosegel venec zmage.

Gema Galgani.

(Piše Srečko.)

Petnajsto poglavje.

Beli limbar ...

S trnjevega grma zatajevanja je Gemi pogнал še drug cvet, čudovito nežen, zato tem dragocenejši — beli limbar nedotaknjene čistosti in nedolžnosti. V Geminem srcu je pogнал skoro do neverjetne veličine.

Ko je že bila dodobra obvladala svoje glavne tri sovražnike: napuh sveta, poželjenje oči in poželjenje mesa, jih vseeno nikdar ni nehala preganjati. Nikoli ni zapala sama sebi; čuvala je neprestano nad seboj in še nadalje krotila svoje čute, kot da je šele v začetku duhovnega življenja.

Kako je že oddaleč bežala pred vsako grešno priložnostjo! V tem je imela nena- vadno bistro oko. »Tu ne more biti Jezus

zraven,« si je dejala; »torej, Gema, beži!« Četudi ni o nikomer slabo mislila, se je vendar po možnosti izogibala vsem izven ožjega družinskega kroga. Ko bi ji ne bilo treba v cerkev in po opravkih v mesto, bi najraje nikdar ne bila prestopila hišnega praga. Ravno taka je bila za sklepanje prijateljstev, dopisovanje in podobno. »Ne zanašaj se nase, Gema,« si je ponavljala, »ker vsaka prilika ti je lahko v nevarnost. Razen Jezusa je vse varljivo; samo njega se drži in se ne oziraj na drugo.«

To ji je rodilo tisti čudoviti cvet, ki mu pravimo: angelska čistost. Čistost, najlepša med krepostmi, pa kako redka in pogrešana med pokvarjenim svetom! Ko

bi vendar morala krasiti vsako krščansko dušo! Apostol nam jasno pravi, da mora vsak kristjan sveto in brezmadežno živeti v svojem stanu. Ko mali Gianninijev Marjan pristopa prvič k Gospodovi mizi, mu piše Gema sledeče vrstice: »Marjan, ... naj Ti tudi jaz spregovorim o nečem, kar mi je zelo pri srcu. In veš, o čem? O kreposti, ki je tako draga, tako ljuba božjim očem in ki ji je Jezus odločil posebno plačilo v nebesih; hočem reči: o sveti čistosti. Upam, da bo Jezus, ko bo zdaj prvič prišel k Tebi, našel Tvoje srce čisto. Gotovo že veš, da se Jezus pase med lilijami; upam, da ohraniš Ti svoje srce vedno čisto kot lilija. Jezus ne trpi na svojem dvoru nič nečistega; zato, če hočeš kdaj videti Jezusa, ohrani to lepo čednost. Prosi ga, da Ti podeli to veliko milost.«

Kar tu naroča Marianu, je slišala že majhna od svoje pobožne matere. V zorni mladosti, ko je spoznala in vzljubila Jezusa, je takoj obrnila svojo pozornost in skrb tudi na neprecenljiv zaklad angelske čednosti. Vsak večer je po zgledu svoje matere molila kleče in z rokama pod kolena tri češčenemarije k Brezmadežni za njeno ohranitev; te lepe, čeprav v obliki nekam otročje navade se je zvesto držala prav do svoje smrti. »Mamica nebeska,« je molila, »daj, da ne izgubim svete čistosti. Pod Tvoj plašč se zatekam; ti mi jo varuj, da bom tako vedno bolj všeč Jezusu.«

Ljubezen do te čednosti in skrb za njeno ohranitev sta rasli v Gemi vedno bolj, takorekoč z njo vred.

Ta ljubezen ji je narekovala vse močnejše in neprestane odgovore in zatajevanja, da se zdi semintja celo pretirana. Tako n. pr. ni marala nikdar rabiti ogledala. Še majhena ni nikdar nikomur pustila, da bi se je dotaknil ali pobožal; še od svojega očeta ne mra poljuba.

Ni manj pazljiva ni bila Gema v svojem govorjenju. Nikdar ni bilo čuti iz njenih ust robate ali manj dostojne besede, kot se žal dandanes tolikokrat slišijo med ljudmi in ki več ali manj merijo na nizke in tudi pohujšljive reči. A ne le to; tudi

samoposebi nedolžnih in v družinskem življenju, kjer so otroci, naravnost potrebnih izrazov in besed se je Gema skrbno izogibala, ker se ji zdeli »preveč prosti«. To je tem značilnejše, ker ni niti zdaleka poznala skvarjenosti in gnilobe sveta. »Gotovih reči,« tako se je nekoč priznala svojemu duhovnemu voditelju, »zares ne vem. Toda kaj, če sem se slučajno le pregrešila v njih? Vendar se mi zdi, da ne. Ne, greha nikdar ne! Enkrat za vselej sklenem, rajši smrt, kot pa storiti tudi en sam greh. Naj mi ugasne preje enkrat za vselej luč oči, kot pa bi imela razžaliti Jezusa tudi z najmanjšim grehom proti sv. čistosti! Ker bi rajši izgubila vse svoje telesne čute, kot pa da bi grešila z njimi.« In pri Gemi niso bile to samo besede!

Ta skriti čar Gemine duše pa nikakor ni ostal brez sledu v njeni zunanosti. Blestel in odseval je z vse njene postave, ki je pod vplivom angelske čednosti imela marsikaj nenavadnega. Zdela se je, kot da bi bila iz čistega kristala. Čeprav Gema ni nikdar negovala svojega telesa, marveč ga strogo pokorila, je vendar odsevalo z nje ga nekaj nedopovedno vzvišenega, kar je sililo k občudovanju in spoštovanju.

Zlato se preskusi v ognju, krepost pa v trpljenju in poskušnji. In čim dragocenejša je čednost, tem težja je tudi poskušnja. Gemi je nadel težko preskušnjo hudo bni duh, ki je besnel jeze nad njo, katero je Bog tako bogato obdaril. A bo hudo bnega duha proti Gemi ni bil lahek; kako naj napade tako priprosto bitje, ki greha niti po imenu ne pozna? Kako naj vrine podlost v tako čisto in tenkočuteče srce? Nečisti duh je moral spoznati, da mu je pot v Gemino srce zaprta, ker mu jo je zaprl sam Bog. Zato je hotel Gemo vsaj na zunanaj trpinčiti; predstavljal ji je umazane domisljije, včasih je bil kar naravnost nasilen.

Še ena Gema pravzaprav niti razumela ni, kaj pomeni vse to, in vsa hudobija ji je bila docela neznana; vseeno pa je takoj spoznala, da so to reči, ki se ne spodobijo. Spoznala je to vsled naravnega čuta sra-

mežljivosti, ki je bil posebno pri njej visoko razvit. Zato se je koj od začetka oborožila in hrabro postavila v bran proti smrti nemu svojemu sovražniku. Ta je moral sicer uvideti, da se trudi zastoj, a jo je vseeno z vso močjo napadal, samo da jo vznemirja in trpinči. In res se ne da popisati, kako hudo je bilo Gemi, koliko je trpela, kadar jo je nečisti duh vznemirjal s svojimi umazanostmi. Ne vedoč si drugače pomagati, si je zakrila oči in toliko časa mižala, da je skušnjavec odšel. Nato je vzela v roke podobo Križanega ter klicala na pomoč angela variha in svetnike, posebno pa svojo nebeško Mater Marijo. Ta in podobna sredstva so bila vedno uspešna, čeprav je trajala borba včasih po več ur. Nato pa se ji je takoj spet povrnil prejšnji dušni mir, in vsa vesela je vzkliknila: »Hvaljen Jezus! tudi današnji dan je minul, kakor je Njemu najbolj všeč.«

Pa vse to Gemi še ni bilo dovolj. Kar je brala ali slišala o svetnikih, kako so oni šli v boj zoper nečistega duha: z bičanjem,

s spokorno obleko itd., jo je tako navdušilo, da je z vso odločnostjo začela rabiti tudi ta sredstva; in ko bi je pokorščina ne bila ustavila, bi bila ugonobila svoje nedolžno telo. Brez pomisleka se je bičala do krvi, brez strahu se je opasala s spokornim pasom, na katerem je bila gosta vrsta vozlov, ki so ji povzročili nezrekljivo trpljenje.

Nekega zimskega popoldne jo je zli duh spet napadal in jo na vsak način skušal vpropastiti. Gema prebledi, dvigne oči in roki k nebu, nato pa zbeži na vrt, kjer je stala velika kad ledenomrzle vode, se prekrži in se vrže vanjo. Ko bi je nevična roka ne bila rešila, bi bila utonila.

To je bilo sicer preveč in v tem dogodku Geme ni treba posnemati, — a nam lepo kaže, kako je ona umela Gospodovo besedo: Nebeško kraljestvo trpi silo, in samo tisti, ki si to silo delajo, ga dosežejo. Kako pa umeva svet, še sedaj za časa vojske, ta nauk, posebno kar se tiče angelske čednosti? (Daj.)

† M. Ksaverija Murgel.

V osmini sv. Rešnjega Telesa, na večer sv. Janeza Krstnika, je nehala v loškem uršulinskem samostanu biti srce redovnice, ki jo je Bog odlikoval tako visoko, da mu je smela nad pol stoletja služiti kot nevesta Kristusova na zemlji, da jo potem bogato na zasluženju pokliče k sebi. Umrla je hišna prefekta in podprednica samostana M. Ksaverija Murgel. Prav je, da redovnici, ki je tako služila Bogu ter vzgojila toliko gojenk, pridobila za Boga toliko dekliških src, tudi »Bogoljub« postavi skromen spomenik!

Pokojna M. Ksaverija je bila rojena dne 8. maja 1833 v Dobu; bila je rodu francoskih beguncev, ki so ob času revolucije pribežali v naše kraje. Oče njen je bil uradnik graščine Kreutberg. Družina, iz katere je izhajala M. Ksaverija, je bila globoko verna in pobožna, saj je dala ta družina ljubljanskemu uršulinskemu samostanu prednico † M. Antonijo Murgel, loškemu uršulinskemu samostanu M. Ksaverijo in M. Karolino, dve sestrji pa sta postali usmiljenki. Rodbina, iz katere si Bog zase odbere pet hčera, je v resnici srečna, odlična! Ivanka Murgel je vstopila kot učiteljica in or-

ganistinja v loški uršulinski samostan l. 1856, ali niso se ji mogle tako hitro izpolniti želje po preobleki, ker je bilo v tistem času število redovnic omejeno in so morale kandidatke čakati, da se je vsled smrti izpraznilo kako mesto, da so mogle vstopiti v novicijat. Slednje 27. maja 1858 je Ivanka kot Ksaverija od sv. Alojzija prejela redovno obleko. In sedaj se je začelo tisto sveto, svetu tako tuje in Bogu tako ljubo redovno življenje, tisto notranje življenje polno zatajevanja, pokore, dela, molitve, ki nudi toliko radosti in svetega veselja onim, ki jih je Bog odločil in odbral zase; tisto tiho življenje, ki zahteva junaških src, ki pošilja v nebesa svetnike. In † M. Ksaverija je bila taka izvoljena duša. Vseh 58 redovnih let je bila neumorno delavna, izvanredno sveža in žilava. Pridnost ji je bila prirojena, točnost umevna samaposebi, skrb za hišo njeno veselje. Po sedem do osem ur na dan je poučevala glasovir, bila je več let v obednici pri gojenkah, nadzorovala otroke, šivala. V letu 1893 je postala hišna prefekta in podprednica samostana, ali to ni spremenilo dnevnega reda niti omejilo delavnosti M. Ksaverije. Delala in po-

učevala je naprej. Veliko delo ji je sklonilo telo; zadnjih deset let ni mogla držati glave pokonci, podpirala si jo je z levico; tako je stala pri otrocih pri glasovirju še vedno po cele ure in učila. Zadnjikrat je poučevala deset dni pred smrtjo. — Olajšav pri izpolnjevanju svojih dolžnosti ni poznala, šele par dni pred smrtjo je prosila svojo prednico, da so jo oprostili duhovnih dnevníc, ki jih je nadomeščala z drugimi molitvami in kratkimi zdihleji z veselo in voljno potrpežljivostjo.

Dolgo življenje ji je prineslo lepih jubilejev. Pristrčno sta obhajala samostan in dekliški zavod v letu 1908. petdesetletnico njene preobleke, leta 1910. petdesetletnico obljub in 1913 osemdesetletnico njenega rojstva. Zadnji

dve slovesnosti je počastila s svojo navzočnostjo preč. gospa provincijalna prednica M. Terezija Heidrich. — Leta 1912. ji je c. kr. deželni predsednik priznal častno svetinjo za 40-letno zvesto službovanje. In kljub jubilejem in odlikovanju: M. Ksaverija je ostala ponižna uršulinka.

Sedaj je ni več. V navzočnosti svoje gospe matere in svojega spovednika obdana od svojih redovnih sester je umrla. Tiho je zaspala, kakor zaspi dete, ki mu mati peva uspavanko. Solza, ki je zdrknila po mirnem obličju, je razodela, da je duša M. Ksaverije odplavala k Njemu, ki mu služijo angeli, čigar lepoto občudujeta solnce in luna.

Vojaška pisma.

Najsrčneje zahvaljujem za »Bogoljuba«, katerega ste nam poslali. Moram Vam javiti, da nas je tukaj veliko Slovencev; samo žalibog je več takih, da jim »Bogoljub« ne dopade. Zame in tudi še za nekatere je pa največje veselje, tembolj, ker smo med Nemci in tako ne slišimo oziroma ne razumemo nikdar božje besede. Tako vsaj iz »Bogoljuba« slišim kaj božjega. Sedanja vojna bode marsikaterega poboljšala, marsikaterega pa tudi čisto spričila. — Na eno stvar bi pa Vas rad spomnil. V eni številki »Pozdrava iz domovine« sem čital, kako nekateri vojaki nosijo neke vrste brošurico, v kateri je polno neumnosti in prazne vere. Opomnim pa to, da vojakom večinoma take stvari pošiljajo od doma. Zato bi bilo najpametnejše, da bi take stvari potom duhovščine odsvetovali ne pošiljati vojakom, ker vojak, ki je vedno v nevarnosti, verjame vsaki stvari. Jaz sem jih že veliko pripravil do tega, da so take stvari proč zmetali; mnogi me pa tudi niso hoteli ubogati.

V imenu Jezusa in Marije Vas najsrčneje pozdravljam in tudi vse bralce »Bogoljuba«. Vam udani Anton Okorn, nekdanji prednik m. Mar. družbe v Škocijanu pri Turjaku.

II.

Prepričan sem, da me je Marija pomagaj rešila iz mnogih smrtnih nevarnosti ter obvarovala v raznih hudih bojih preteče me smrti. Pred vsakim bojem sem vzdihnil k Mariji ter se ji priporočal in izročal v njeno varstvo, da me ne bi zadela sovražna krogla. Upam, da me bode Marija varovala tudi v prihodnjih bojih ter me srečno pripeljala domov.

Zato pa kličem k Mariji ter prosim

Marija pomagaj!

Marija pomagaj!
sem prej večkrat pel;
zdaj pa še posebno
prosim Te jel.

Marija pomagaj
in reši nas Ti
iz vojske zdaj hude,
da bomo prosti.

Marija pomagaj
rodovom zemlje,
ki v vojski tej strašni
veliko trpe.

Marija pomagaj!
Te prosimo vsi,
ki dom zapustili,
na vojsko smo šli.

Marija pomagaj!
Vse k Tebi hiti,
kjer v sili veliki
pomoč vsak dobi.

Še enkrat zakličem
in prosim na glas:
Nikar ne zapusti
Marija ti nas!

Franc Murn. organist

III.

Marsikdo ne verjame rad, da se vojak, dasiravno z vsemi križi obložen, vendar spomni na verske dolžnosti. — Ravno zdaj se vidi marsikatero čudo v srcu marsikaterega

moža ali mladeniča. Na skrivnem vzdigujejo utrujene roke k Bogu in Mariji ter prosijo v dušnih in telesnih potrebah! — Sprejel sem tu na bojnem polju od vrle osebe lep slovenski molitvenik in rožni venec. Dasiravno imamo malo časa k čitanju, vendar se že tudi najde kakšnih par minut, da se srce nekoliko okrepča in utolaži!

A prosim tudi Vas, dragi v domovini, da se nas spominjate v molitvah. Zelo Vam bodo tudi hvaležni slovenski fantje-vojaki, ako jim

je vzelo slovo, Bog vé kako, nazaj nas več ne bo, ker mnoge že krije tuja zemlja.

Zato pa vas, ki ste še doma ostali, prosimo mi, ki smo se podali na vojsko, da se nas spomnite vsak čas, posebno pri daritvi sv. maše. Ako pa nas ljubi Bog pokliče k sebi na račun, pa prosimo mi vaši sinovi, možje, očetje in bratje, da darujete vsaj eno sv. mašo za naš dušni blagor.

Pa še nekaj vam, žene in matere, kličejo vaši možje in vas prosijo, da ne pozabite

† Janez Bertoncely iz Kroke. Gospod, daj jima večni mir!¹

bodete ustregli s kakšnimi lepimi slovenskimi listi ali knjigami.

Sprejmite mnogo srčnih pozdravov z južnega bojišča.

Predmojster Jožef Sternat, R. F. M. Batt. II/50.

IV.

O, kako krasna si mi domača župnija, kako težko sem te zapustil! Še teže se mi je bilo posloviti se od prijateljev, s katerimi sem preživel toliko veselih dni, ali zdaj mogoče sem jim zadnjič dal roko v slovo. Veliko nas

obljube pred oltarjem, in vam materam, da vzgajate otroke z največjo skrbjo. Vam mladeničem in mladenkam pa mi fantje rečemo: Ohranite nam biser mladosti, da če bi bila volja božja, da še kdaj pridemo med vas, bo spet veselo mladinsko gibanje v verskih rečeh, kot je bilo nekdanj. L. F. od Male nedelje.

¹ Ime tega korenjaka se nam je izgubilo. Na vprašanje v listnici uredništva ni bilo odgovora. Ker je pa slika bila že narejena, jo vendar prinašamo. Druge doposlane slike padlih vojakov pridejo prihodnjič.

Vojska Marijine družbe.

»Strašna kakor urejena vojskina truma.«

(Vis. pesem.)

Živimo v vojskinem času. Na vseh bojiščih se hrabro bojujejo zvesti sinovi naše mile Slovenije za »vero, dom, cesarja«. Zgodovina prejšnjih stoletij priča, da se je Slovenec vedno izkazal v bojih, izkazal se je tudi sedaj. Tisoči in tisoči naših vrlh junakov so položili svoje življenje na oltar domovini. Večni pokoj njihovi duši! Med nami pa jim časten spomin! Tisoče slovenskih sinov krasi hrabrostne svetinje in odlikovanja. Slava tudi tem! Zvestoba veri in domovini je dika in ponos slovenskega naroda. Tako vedno, tako tudi sedaj.

Take vtiske nam nudi pogled na cesarske armade. Primerjajmo pa sedaj Marijine čete v nekaterih točkah z vojsko cesarjevo! Kaj zapazimo?

1. Nepregledne, milijonske so armade cesarjeve, ki se bore z našimi sovražniki na raznih bojiščih. Velika je pa tudi armada Marijina širom sveta, velika širom naše slovenske domovine. Ni ji treba, da bi se bala. Velika je in še vedno narašča in prešinja jo duh hrabrih prostovoljcev. Kakor je cesarska armada v vojnem času pomnožena po vsi rezervi in vedno novih nabornikov, enako so se tudi Marijine vrste pomnožile po novih in tudi mladeniških družbah. Naši Mar. vrtci pa pripravljajo vedno svežih čet.

Padlo je sicer veliko število najboljših Marijinih sinov, a tolaži nas in v ponos nam je zavest, da se niso odtujili Marijini zastavi, da so v najhujšem bojnem metežu, sredi največjih nevarnosti ostali zvesti

svoji prisegi. Tolaži nas misel, da so umrli kot dobri in zvesti Marijini otroci, z Marijo v svojem srcu, z njenim sladkim imenom na ustnicah. V ognju se poskuša zlato, v boju junak. V boju se pokaže tudi Marijin otrok, in reči moramo: »Izkazali so se.« Blato, v katerem so se mnogi umazali in tonili, se jih ni prijel. Marijina družba jih je rešila.

Izkazali so se; pokazala je pa tudi Marija, da zna ceniti in obilo poplačati zvestobo sebi vdanih. In to je pokazala ravno v sedanji vojski. Njeno posebno varstvo, njeno posebno premoč v dušnih in telesnih potrebah uživajo vsi ji zvesti sinovi. Hočete dokazov? Čitali ste jih v izobilju v »Bogoljubu« in drugih časopisih. Nešteto vojaških pisem poje slavo in zahvalo Mariji. Njih rešitev je Marijino delo.

2. V vojski se prigode žalibog tudi izdajstva, dobijo se odpadniki. Dobijo se ljudje, ki zapuste lastni polk in zastavo, odrečejo zvestobo cesarju in domovini ter zbežijo v tabor sovražnikov. Sramota jih, izdajalcev! Zaprta jim je pot nazaj v domovino in čaka jih smrtna kazen, ako pridejo v roke pravici. Da, dobe se izdajalci, dezertjerji; a vendar v primeri z zvesto armado je število takih le pičlo.

Kaj nam pa kaže pogled na Marijine vrste? Trdno »kakor zidi grada« stoji zvesta Marijina armada. Tega ne more prenesti največji sovražnik Marijin — satan. Zato divja in s svojima zaveznikoma —

mesenim poželjenjem in hudobnim svetom — neprestano napada čete Marijine. Zaklel se je proti njim in zato ne miruje ne ponoči, ne podnevi. Vse stori, vsi sile napačenja ter vabi, miče in vleče na svojo stran, v svoj tabor. Zvesto in neumorno ga podpira tudi njegov zaveznik hudobni svet. Živa beseda, slab zgled in sila jima služijo kot vaba in grozilno orožje v nečistosti. In, Bogu bodi potoženo in Devici Mariji, ta trud ni zastonj. Tu pa tam gre kak Marijin otrok, Marijina hči na lim satanov. Vrže puško proč, zapusti Marijino zastavo in beži v sovražni tabor, krene na široko cesto pogubljenja.

Nesrečnež, nesrečnica! Ko bi spoznal(a) naprej svojo žalostno usodo, ki te čaka, nikoli bi tega ne storil(a). Kakor je nekoč Eva okusila bridki sad spoznanja, sad zapeljevanja, tako mora okušati tudi taka odpadnica bridke posledice, ki jih ji prinese odpad od Marije. Saj pravi že pregovor: »Iz slabega se le slabo rodi.« — Greh rodi prokletstvo.

Kakor je sicer število takih nesrečnic v teh časih večje nego kdaj poprej, je pa, hvala Bogu in Brezmadežni, vendarle malo v primeri z zvesto armado Marijino. Kjer je največja sila, tam je roka Marijina najbolj mila. Trudi se satan, trudi se hudobni svet, a Marija brani in varuje svoje zveste otroke. Ona jih razsvetljuje, ona nagiba k dobremu, ona jih podpira v vseh izkušnjah in nevarnostih. Prisiljeni smo priznati: »Gorje nam, ako bi v teh časih ne imeli Marijinih družb!« Brezmejno je gorje, ki ga rodi vojska, a bilo bi še večje. Izkušnja to uči in potrjuje. Marija skrbi, da se Njene vrste bolj čistijo, nego redčijo. Pravi Marijini otroci stoje neomajno. Odpada le plevel, ki ga čisti vihar sedanjih dni. Le slabe in mlačne družbenike in družbenice maje sedanja nevihta. Da se ohrani in v kolikor se ohrani v teh časih naš narod in posebno naše ženstvo neomadeževano, ohrani

se večinoma po Mariji in po njenih družbah. O, hvala Ti, Marija!

»Tebi se izročamo,
Varuj Ti nas milostno.
Pomagaj Mati,
Se nam vojskovati!«

Sv. čistost je trdnjava, proti kateri se je zaklel trojni sporazum: pekel (satan), meseno poželjenje in hudobni svet. Glavna njena forta sta ponižnost in sramežljivost, središče pa tvori strah božji, strah pred grehom. Kakor hitro se posreči sovraгу omajati te tri forte in jih vzeti, maje se že tudi cela trdnjava in — pade. Kdor ljubi sam sebe in svojo dušo, ne sme tega nikoli pozabiti...

3. Dasi se dobe v vsaki vojski odpadniki, ki onečaste svoj polk in svojo zastavo ter izdajo pravično stvar, je vendar njih število le majhno v primeri z zvesto armado. In kaj še vidimo? Ravno radi takih podležev v svoji sredi skušajo potem ostale čete z novimi velikimi čini, s hrabrostjo in zmagami oprati ta madež na svojem polku in priboriti mu zopet prejšnjo slavo in čast. Takoj pošljejo vdanostna pisma do cesarja in vojskovodij, kjer obljubljajo neomajno zvestobo do smrti. Tudi ne mirujejo toliko časa, dokler s podvojenimi močmi ne dosežejo svojega cilja ter izbrišejo na svojem polku sramoto nekaterih. To je zavest vsakega posameznika, to ponos vseh.

In ti, zvesta armada Marijina, vi vrlí družbeniki in družbenice, ki s težkim srcem zrete na odpadnike in odpadnice v svojih vrstah, kaj pa vi? Vidim vas, kako vam iskri oko poguma, kako vam bije vaše blago srce v neomajni zvestobi do Marijine zastave. Da, vi hočete s toliko večjo vdanostjo do nebeške Gospe, s požrtvovalnostjo in gorečnostjo za Marijino družbo tolažiti svojo božjo Mater, hočete ponosno pokonci nositi njeno zastavo ter braniti njeno in svojo čast. Slava vam! Marija vas bo podpirala in blagoslavljala. Naprejtorej — vojska Marijina! (Dalje.)

Clanice samostanskih Marijinih družb na deželi.

V znanem nemškem listu »Die Fahne Mariens« (Marijina zastava) govori neka članica o razmerju med Marijino družbo v samostanih in v domačem kraju. Dekleta iz veljavnejših hiš, ki pijejo iz studenca izobrazbe po samostanskih šolah, vstopijo velikokrat v dotičnem samostanu v Marijino družbo. Ko pa pridejo domu, je pa do samostana predaleč, k shodom domače družbe pa ne zahajajo.

Ali ni pri nas ravno tako?

Po splošnih pravilih Marijinih družb (glej »Družbenik Marijin«, 2. izdaja, str. 60) je njih dolžnost, vstopiti v kako podobno družbo, ki je v novem (t. j. v domačem) kraju, ako morda temu ne nasprotuje vodnik dotične družbe in ni kakega drugega veljavnega zadržka, o čemer ima odločevati vodnik prve družbe, drugače izgube pravico do odpustkov.

Mogoče je, da dotične družabnice tega ne vedo; mogoče je pa tudi, da ne pristopijo iz strahu pred ljudmi, radi komodnosti ali radi malomarnosti. Dolžnost samostanskih predstojništev je, da svoje ude večkrat na to opominajo, da naj doma pristopijo k domači Marijini družbi, kjer naj bodo njena podpora.

Tako dotična članica. Uredništvo prišavlja: Podajamo tožbo, ki se večkrat sliši, in podpiramo posebno zadnje vrstice tega dopisa. Marijina šola nas uči one ponižnosti, ki ne pozna razločka vsled izobrazbe in stanu, in daje poguma, ki je potreben, da tudi doma smo in ostanemo Marijini otroci.

S tem se strinja gotovo tudi uredništvo »Bogoljuba« in vsak, komur je blagor Marijinih družb pri srcu. (To se razume, da! Ured.)

J. L.

Vsem prijateljem bosenskega misijona

pozdrave in zahvalo od č. očeta Puntigama, ki je zopet na delu v Sarajevem. Vesel je bil vaših darov, denarja za mizo sv. Antona, za spominsko cerkev in Marijin dom; vesel oblek in perila, ki smo ga mogli odposlati šele zdaj, ko se je zopet odprl promet na železnici. Prvo srajco je dobil sirotek, ki sploh srajčke ni imel na sebi. »Tako dobrodošel še sploh nikoli ni bil dar, kakor ta zaboj perila« — je pisal oče Puntigam. Hvala pristrčna in iskrena dobrim Marijinim hčeram iz Trsta, ki so to poslale!

Hvala najlepša pa tudi za darove v denarju in blagu, ki jih pošiljajo dobrotniki za novomašnike. 14. junija so mil. škof dr. Ivan Šarić posvetili novomašnike. Pro-

sili smo očeta Puntigama za imena in slike. Upam, da lahko prihodnjič postrežemo natančneje našim bralcem in dobrotnicam.

Prihodnjič pride tudi natančen izkaz darov od novega leta do zdaj, da bo za pol leta skupaj izkazano vse, kar do zdaj še ni bilo objavljeno.

»Peterček«, apostol pogostega sv. obhajila — ta knjižica je zopet natisnjena. Ker imamo v Alojzišču vojno bolnico, smo izročili »Peterčka«: Prodajalni Kat. tiskovnega društva, Ljubljana, Kopitarjeva ulica 2.

Kdor to knjižico kupi in razširja, podpira s tem bosanske misijone in stori veliko dobrega za mladino. (Izvod stane 20 v.)

Prihodnjič več in obširneje. M.

Molitev v čast Materi božji za zedinjenje.

Brezmadežna Devica, ki si bila s posebno milostjo obvarovana madeža izvirnega greha, glej milostno na naše ločene brate, ki so vendarle tvoji otroci, in pokliči jih k središču edinosti. Tudi daleč ločeni so do tebe Matere ohranili globoko pobožnost; v svoji blagosti jim poplačaj s tem, da jim izprosiš izpreobrnjenje.

Zmagovita nad peklenko kačo že od spočetja, obnovi zdaj, ko je sila hujša, prejšnje zmagoslavje. Da so naši nesrečni bratje od skupnega očeta ločeni, je delo sovražnikovo; ti torej razkrij njegove zvižaje in prestraši njegove čete, da bodo slednjič spoznali, da zveličanja doseči ni mogoče drugje kot v edinosti z naslednikom sv. Petra.

Ti, ki si v polnosti božjih darov že od začetka poveljevala Njega, ki je nad teboj izvršil čudovita dela, poveljaj svojega Sina in privedi izgubljene ovčice nazaj k njegovi edini čredi pod vodstvo vrhovnega Pastirja, ki je njegov namestnik na zemlji. Bodi tvoja slava, o Devica, da boš, kakor si z zemlje uničila vsa krivoverstva, poravnala tudi razkole in vsej zemlji prinesla sveti mir. Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

(Zložil kardinal Parocchi. — 300 dni odpustka enkrat na dan. — Leon XIII., 1. februarja 1896.)

Bi bilo prav, da bi se ta molitev res tudi večkrat molila.

Cerkveni razgled

Po svetu.

Mladinski praznik v vojne namene. Papež Benedikt XV. je izdal naslednji odlok: »Vsi škofje v Evropi naj skrbijo, da po cerkvah in molilnicah posameznih škofij dne 30. julija, ki je nedelja, otroci obojnega spola vsi na kolikor mogoče slovesen način pristopijo k svetemu obhajilu.« Želja in povelje sv. očeta je torej, naj 30. julija kot drugi obletni dan, kar je izbruhnila vojska, vsi otroci na slovesen način pristopijo k sv. obhajilu ter ga darujejo na namen sv. očeta. Namen sv. očeta je: prikrajšanje sedanjih vojnih grozot, srečen mir, varstvo božje narodom in poglavarjem. Lani se je bil sv. oče ob tem času obrnil do narodov in vladarjev, ki so v vojski med seboj, letos upa uspeha od skupnega sv. obhajila nedolžnih otrok. Bog naj usliši goreče molitve malih ljubljencev!

Sprejem prvoobhajancev pri papežu Benediktu XV. Na god sv. Alojzija je sprejel sv. oče večje število prvoobhajancev. Otrokom je pripovedoval, da je on ravno pred 50 leti na ta dan prejel prvo sv. obhajilo. Ni še bil tako srečen, da bi v tako nežni mladosti, kakor današnja mladež, mogel prejeti prvo sv. obhajilo. Čakati je moral do 12. leta. Sv. oče je pripo-

ročal, naj bi se otroci tudi natančneje poučili o podrobnih obredih daritve sv. maše.

Nov zastopnik sv. stolice za Belgijo. Papež Benedikt XV. je imenoval msgr. A. Locatellija, naslovnega nadškofa v Tesaloniji, za apostolskega nuncija v Belgiji. Novi poslanik ne bo imel sedeža pri belgijski vladi, ampak v Bruslju.

Djakovski škof umrl. Dne 16. julija je nagloma izdihnil škof dr. Ivan Krapac, naslednik škofa Strossmayerja v Djakovem v Slavoniji. Zadel ga je kap v njegovi zagrebški palači. Star je bil 73 let.

Bogoslovni zavodi in vojska. Na bogoslovnih zavodih je bilo število bogoslovcev v prvem letniku vsled vojske tako-le omejeno: V Ljubljani jih je bilo 9, preje od 20 do 24; v Briksnu 12, preje 30; v Brnu 19, preje 28; v čeških Budejovicah 18, preje 25; v Celovcu niti ni bil odprt prvi letnik, ki šteje sicer 15 slušateljev; v Litomericah 14, preje 25; v Lincu je moralo 10 kandidatov prvega letnika odriniti na bojišče, jeseni 1916 sme biti sprejetih namesto 24 samo 6 bogoslovcev; v Prazi 27, preje 42; v Solnogradu 3, preje 15; v Gradcu je štel prvi letnik 2 bogoslovca namesto 36 priglašanih, ki so na bojišču; na Dunaju 10, preje 30; v Vratislavi 2 bogoslovca namesto 15.

Vojska ima le svoj vpliv. Nedavno umrli francoski general in vojni minister Gallieni je — kakor pišejo pariški listi — pred smrtjo zahteval, da se mu podelijo zakramenti za umirajoče in jih je tudi v resnici prejel, dasi je bil dolgo časa cerkvi popolnoma odtujen. Govoril se tudi, da izmed francoskih vojakov, ki umrjo v domačih bolnišnicah, skoraj vsi prejme sv. zakramente. Izmed 6000 takih so n. pr. samo trije ostali nespokorni in nedovratni. Če je to res, potem je vojska Francoze precej izmožnila.

Po domovini.

Zlata maša med granatami. Dne 16. julija je opravil msgr. Janez E. Kolavčič, stolni kanonik v Gorici, svojo zlato mašo. Vle. g. jubilar je edini izmed stolnih kanonikov goriskih, ki vztraja v teh buranih dneh v pri-ljubljeni mu Gorici. Bog ga ohrani!

Zlatomašniki ljubljanske škofije so letos naslednji č. gg.: Koželj Mihael, župnik v p. — Kamnik; Kummer Alojzij, župnik v p. — Stara Loka; Kutnar Ignacij, župnik v p. — Zaplaz na Dol; Mohar Peter, ekspozit v Konjsici; Novak Janez, dekan in č. kanonik v Radovljici; Ramoveš Jernej, duh. svetnik in župnik — Poljane nad Škofjo Loko.

25letnica duhanstva praznujejo letos 1. avgusta v Velesovem naslednji gg. ljubljanske škofije: Brešar Jožef, župnik — Velesovo; Česarč Alojzij, župnik — Fara pri Kostelu; Česarč Franc, župnik — Brezovica; dr. Debevec Jožef, c. list. prof. v Ljubljani; Erker Ferdi., dekan v Kočevju; Riller Vladav, župnik — Dole pri Litiji; Reibar Anton, župnik — Zalilog; Indof Franc, župnik — Javorje pri Litiji; Jakelj Val., župnik v p. — Lihovčice pri Cerklih; Janež Dominik, župnik — Studenc; Kalan Janez, urednik »Bogoljuba«; Krumpestar Fr., duh. svetnik-župnik — Sv. Gregor; dr. Kržišnik Jožef, dekan — Tenovo na Notr.; Lovšin Janez, župnik — Lesce; Pešec Franc, dekan — Šmarje; Plafar Janez, župnik — Rudnik; Povše Henrik, župnik — Čatež pod Zaplazom; Seigerschmied Jož., župnik — Naklo; Šteska Viktor, konzistorijalni svetnik in ravnatelj škof. pisarne; Zabukovec Janez, duh. svetnik in župnik — Krže pri Trzinu.

Za stolnega kanonika v Mariboru je imenovan dekan in župnik v Vuzenici č. g. Alojzij Arzenšek.

Za stolnega profesorja je imenovan na ljubljanskem bogoslovnem učilišču dosedanjí namestni prof. č. g. dr. Fr. Grivec.

Premeščeni so v ljubljanski škofiji č. gg.: ekspozit Ivan Lovšin iz Trnja na Ubeljsko;

kaplan: Skrbec Matija iz Škocjana pri Mokronogu za stolnega vikarja in kaplana pri ljubljanski stolnici; Kete Ivan iz St. Vida pri Ljubljani k Sv. Petru v Ljubljani; Vaypetič Francšek s Koroške Bele v St. Vid pri Ljubljani; Golmajer Francšek z Iga na Vrhniki; Vidmar Francšek iz Košane na Ig; Klemenčič Ivan iz Starega trga pri Ložu v Mengeš; Kranjc Josip iz Trebnjega na Dobrovo pri Ljubljani; Jarc Martin z Dobrovo na Rako; Kapš Rudolf iz Vipave v Trebnje; Zavrl Alfonz iz Črnega vrha nad Idrijo v Vipavo; Lander Alojzij z Bohinjske Bistrice v Črnašnici; Petrič Gabrijel z Bleda v Ribnici; Črnelj Anton iz Stopič v Dobruše. — Nameščeni so za kaplane č. gg. samostniški duhovniki: Frakelj Francšek v Vremah; Francič Ivan v Stari Loki; Kramarič Ivan v Črni vrh nad Idrijo; Kres Josip v Kranjski gori; Lesar Alojzij v Starem trgu pri Ložu; Mevželj Ivan v Tenovem na Notranjem; Tome Alojzij sen. v Mokronogu; Vercé Francšek na Mirni; Zupančič Iv. na Trebelnem; č. gg. novomašniki: Klemenčič Josip v Starem trgu pri Ložu; Lavrič Vincenc pri Sv. Trojici v Trzinu; Skobe Ignacij v Senožcih; Skubic Anton v St. Janžu; Spahald Karol na Bledu; Tome Alojzij v Stopičah; Toškar Anton v Škocjani pri Mokronogu; Žužek Karol v Knežaku; Bukovec Martin na Bohinjski Bistrici; Gorše Martin na Koroški Beli; Jager Matija v Broduvici.

Duhovniške spremembe v lavantinski škofiji. Č. g. Valentin Kronjček, dosedaj kaplan v Soštanju, nastopi 1. julija župnijo Kram. Za kornega vikarja v Mariboru je imenovan č. g. Evžen Longier, kaplan v Omožu. Prestavitveni so slednji č. gg. kaplani: Franc Slana iz Slov. Bistrice v Omož; Jožef Kavčič iz Prema v Soštani (prvi kaplan), Andrej Klobasa iz Javnenine k Sv. Jakabu v Slov. Goricah. Nameščena sta bogoslovniška duhovnika č. g. Martin Gorogranc kot drugi kaplan v Slov. Bistrici, č. g. Martin Medved kot kaplan v Javnenini.

Goriški novomašniki. Preavvišeni knezomadašhof goriški g. dr. Francšek (B. Sedej je podelil dne 5. julija v cerkvi oo. cistercijanov v Zatični mašniško posvečenje naslednjim goriškim bogoslovcem: gg. čelitoletnikom: Jožefu Hrenu iz Cerknice, Cirilu Munihu iz Sv. Lucije ob Sotci, Petru Sepulteriju iz Ronkov na Goriškem in četrtoletnikom gg.: Alojziju Pavlinu iz Ravnice pri Gorici in Francišku Šitaju iz Raba na Kranjskem.

Duhovniške spremembe v tržaški škofiji. Novomašnik Simončič je določen za župnega kooperatorja v Tomaju namesto č. g. Magdiča, ki gre sedaj kot kaplan v Podgrad; dosedanjí

podgrajski kaplan č. g. Theuerschuh pa pride za župnega upravitelja v Sočergo, Novomašnik Omerza je imenovan za kooperatorja pri Sv. Jakobu v Trstu; č. g. Nartnik gre kot župni upravitelj v Korte, č. g. Zega pa od tu za župnega upravitelja v Račice. Novomašnik Jamnik je imenovan za župnega kooperatorja v Dolini, č. g. Kuret pa za župnega upravitelja v Kostabono. Za kurata v Buzet pride pater Agreš. Bujski kooperator č. g. Ivan Pocecai gre v Isti lastnosti v Izolo, na njegovo mesto pa pride č. g. Karl Carbone.

Smrtna huda. Dne 4. julija je umrl v šinkovem turnu, župnija Vodice, vpokojeni župnik č. g. Janez Teran v starosti 83 let. V mašnika je bil posvečen leta 1898. Služboval je vsega skupaj 45 let, in sicer kot kaplan na Dovjem, v Gorjah, Višnji gori, Vodicah, Begunjah na Gorenjskem, kot župnik na Zlatem polju, v Štangi in nazadnje 28 let v Ljubnem. V pokoj je stopil leta 1904. in bival nekaj let v Radomljah, poslednja leta pa v šinkovem turnu. N. p. v n!

Vечно odlikovanje. Duhovniški zaslužni križec 2. vrste na belo-rdečem traku je dobil v priznanje izvrstnega in požrtvovalnega službovanja v vojnem dušnem pastirstvu vojni duhovnik Ivan Kogovšek, prideljen rezervni bolnišnici št. 2 v Ljubljani.

Novo mašo je imel dne 16. julija v Inomestu č. g. Jožef Sečnik D. J., horjulski rojak.

† **Fr. Sal. Pirc.** V št. Pavlu na Koroškem je 14. julija umrl benediktinec č. P. Sal. Pirc v starosti 75 let. Pokojni je bil rojen v št. Jerneju na Dol. Dolgo vrsto let je opravljaj službo ekonoma v št. Pavlu. Bil je do smrti zaveden Slovenec.

Cerkvena slovesnost v taborišču beguncev. V Brucku, kjer je taborišče goriških beguncev, so 2. julija blagoslovili lepo sliko svetogorske Matere božje, Procesijo, ki se je nato razvrstila, je vodil msgr. Faidutti, goriški deželni glavar, ki je imel v cerkvi, kamor so postavili sliko, pomenljiv in tolažilen nagovor. Pri slovesnosti je bil navzoč tudi ministrski tajnik pl. Andrejka z Dunaja. Lepo vreme, krasno petje, udeležba Marijine družbe in šolske mladine: vse je poveljalo to ljubko svečanost.

Prvikrat procesija. Letos so imeli v Spodnji Šiški (Ljubljana) prvikrat procesijo na Sv. Rešnjega Telesa dan. Po vojaški sv. maši na Bellevue se je pomikal sprevod do šišenske cerkve. Odtod po Celovski cesti do Steleta, kjer je bil drugi blagoslov, in dalje po Knezovi ulici, kjer sta bila še ostala dva blagoslova. Takoj za šišenskim banderom je šle vojaštvo, dalje zavod Angela varha, šišenska šola z za-

slavo ter belo oblečene deklice, vojaška godba z oddelkom vojaštva, Vojaški kurat divizijski župnik č. g. Rudolf Kirylka z Najsvetejšim z asistenco šišenskih gg. katehetov. Zatem vojaški poveljnik polkovnik g. Miletič in gg. častniki z odličnimi šišenskimi možmi ter ostalo vojaštvo in občinstvo. Procesija se je prav lepo izvršila.

Marijine družbe.

Marijina družba v Brucku ob Litvi. Kruša vojska je pregnala goriške Slovence iz domovine ter potisnila daleč proč od doma v Bruck ob Litvi, tik na ogrski meji. Že od 22. oktobra 1915 smo tu. Ne bomo tu popisovali bridkosti in težav, solz in zdihljajev, ki nas tlačijo. Hočemo nekaj veselega povedati. Imamo tu Marijino družbo. Kako je nastala? Mnogo deklet iz Kanalskega, z Goriškega in Krasa je bilo že doma v Marijinih družbah. Ne bilo bi prav, ako bi se te družbenice pustile v tujini brez nadaljevanja tistega, kar so v domovini dobrega začele. Marijina družba je gotovo nekaj dobrega, da, nekaj prav dobrega. Zato je bilo že 8. decembra 1915, na praznik Brezmadežne, v cerkvi oglašeno, da bo zbor za Marijino družbo. Temelj je bil postavljen. Prednica je bila gđc. učiteljica iz Gergarja, Milka Gulin. Njej so pripomogle svetovalke iz raznih krajev. Hitro so se nabirala in nabrala dekleta kot družbenice. Mnogo je pripomogel sv. misijon, ki se je opravil tih teden v postu. Misijonarila sta gg. lazarista Zdravlič in Krivec. Pristopilo je po sv. misijonu mnogo mladenk. Slovesen sprejem je bil dne 28. maja. Sprejetih je bilo na novo 50 deklet, kot kandidatije pa so pristopile premnoge — nad 100. Vesel in lep je bil slovesni sprejem. V procesiji so šle iz šole v cerkev ter so se tu veselega srca obljubile Materi božji. — Pri prihodu dunajskega kardinala na dan 1. junija, o priliki svete birme, so družbenice sprejele visokega dostojanstvenika ozaljšane s svetinjico Marijine družbe. Jako pohvalno se je izrazil visoki cerkveni knez o pobožnosti Slovencev, posebno je pohvalil Marijino družbo. — Kako je versko življenje v taborišču? Dosti je, ako povemo, da smo imeli po sv. misijonu sem, torej od konca aprila do sredi junija — nad 25 tisoč svetih obhajil. To je gotovo v prvi vrsti zasluga Marijine družbe, oziroma poseben sad sv. misijona. — Imamo tudi Marijin dekliski vrtec. Gđc. Milka Gulin zbira male deklice ter jih pripravlja za lepo, pobožno življenje. Upamo, da bode kmalu tudi otroški vrtec za dečke stopil na dan. G. Franjo Černigoj se trudi v tem pogledu. — To je lepa, vesela stran v begunskem taborišču. Bog blagoslovi in ohrani! Marijina družba,

oziroma Marijine družbenice so priklopljene Marijini družbi v Kanalu. Tako ni bilo treba posebnega dovoljenja iskati in prositi.

Trboje. Poleg vsakomesečnih rednih shodov dekliške Marijine družbe so pri nas vpeljeni že nad eno leto **zasebni shodi**, katerih se dekleta prav pridno udeležujejo. Tam se vrsti koristno berilo in prijetna pesem. Prednica jim je že prebrala vso »Hči Brezmadežne«, zdaj pa bero »Filotejo« sv. Frančiška Sal. Po berilu pride na vrsto pesem: nabožna, umetna in narodna, samo nerodna nobena. Tako imajo mladi ljudje obenem korist in pošteno zabavo, po kateri nikoli glava ne boli. Ti shodi so zelo priporočljivi, kjerkoli so količkaj mogoči. — Večkrat imamo v fari vojake raznih narodnosti. In takrat je pravi čas poskušnje, koliko je kakemu dekletu pameti v glavi in čednosti v srcu. Vsaka ima v imeniku zapisano spričevalo. No, hvala Božu, večinoma se glasi: »Vojaško poskušnjo dobro prestala.« Seveda, med več pametnimi ljudmi je tudi kak prismojen vmes. — Novo pri nas je tudi to, da ni v fari več nobene žgarnjarne. Da se je z božjo pomočjo to doseglo, so k temu precej pripomogle vnete hčere Marijine, ki so s prigovarjanjem, agitiranjem in zlasti z molitvijo pomagale zatreti to kugo. Naj se več nikdar ne vrne med nas! — Kuže, lakote, vojke in žganja reši nas, o Gospod, za vselej! — Vsega dobrodelnega gibanja v vojne namene se je pridno udeleževala tudi Marijina dekliška družba. Za patronat Vincencijeve družbe v prid vojaškim sirotam pobirata vsak mesec dve dekleti milodare pri vpisanih deležnikih in dobrotnikih. — Večkrat se toži o neredu in prerivanju pri obhajilni mizi. Tudi pri nas je bilo včasih pravo mikastenje. Kakega pol leta že pa vlada lep red. Reda, ki ga je menda lani narisal in priporočil »Bogoljub«, se je najprej priučila dekliška in ženska Marijina družba ter Marijin vrtec, in po družbah so se ga že precej privadili tudi drugi ljudje. — Evharistični odsek za olepševanje cerkve je priden skozi celo leto, posebno priden pa je bil letos meseca maja in junija, ko je prelepo krasil oltar Matere božje in Srca Jezusovega. Lani je dobila vsaka od tega odseka lepo podobico s tem napisom: »Jezusa zelo veseliš, — ker mu s cveticami hišo krasiš. — Lepšaj mu s čednostmi srca oltar, — to mu bo nad vse prijeten dar.« — In zadnji dve vrstici te pesmi ce veljata vsaki Marijini hčeri, če je pri olepševalnem odseku ali pa ne.

Kostanjevica na Krasu. Dne 25. junija smo imeli pri nas prvič izredno slovesnost sprejema v dekliški Marijino družbo. Po dolgem 1 1/2 leta

trajajočem pripravljanju suo vendar prišli do vsprejem. Vojska z Italijo nas je zadrževala. A zdaj smo se osrčili in kljub temu, da smo v neposredni bližini kraške fronte, vkljub temu, da nam je vojska pred enim letom do tal porušila lepo cerkev, smo napravili sprejem zunaj pod milim nebom pred začasno kapelico na vikarijskem dvorišču. Tu se vrši zdaj poleti vsako nedeljo in vsak praznik vsa nedeljska pobožnost zjutraj in popoldne. Mala kapelica, v kateri je napravljen oltar, je krita z deskami in znotraj ozaljšana s cveticami. Za strop služi baldahin. Ozadje oltarja tvori spovednica (krasno delo), lastnina cerkve v Dobrodubu. V srednjem prostoru spovednice je postavljen krasen, 1 meter visok kamenit kip Matere božje — tudi lastnina doberdobske cerkve — ki je bil čisto nepokvarjen šele letos o veliki noči semkaj pripeljan. Pred to podobo so se vršile v maju vsak večer v mraku šmarnice, zelo obiskovane od civilnega ljudstva, pa tudi od vojakov. Zelo prijetno, da, ganljivo je bilo poslušati letošnje šmarnice g. dr. Josipa Jeršeta pod milim nebom ob fronti med pokanjem pušk in grmenjem topov. — Pred to podobo Matere božje so se dne 25. junija 1916 tudi naša dekleta, 11 po številu, posvetila preblazni Devici Mariji. Samo 11? Žal, da! Ako bi se vršil sprejem pred enim letom, pred izbruhom italijanske vojske, bi jih bilo blizo 30. Pa nič ne dé, če se je že naprej tako izčistilo; poloma vendar ne bo; saj imamo veliko rezervno: 18 novink in nad 50 deklic v Marijinem vrtcu. Sprejem je vodil domači g. vikar, ker drugi povabljeni gg. duhovniki niso mogli priti. Marijine hčere z Vojske so s svojo obilno udeležbo zelo povečale našo slovesnost, za kar jim izrekamo pristrčno zahvalo.

Iz Gorice. Goriška Marijina družba naznanja vsem svojim družbenicam, da je po dolgi in mučni bolezni umrla kot begunka v Selcih pri Škofji Loki splošno ljubljena in spoštovana Marijina hčerka **Ivanka Kovarčič**. Ves čas družbenega obstoja je zvesto opravljala službo zastavonoše in kot vnetá častilka sv. Rešnjega Telesa redno vodila uro čiščenja. Z goriškimi sosestrami je bila v stalni pisemski zvezi; dokaz, da je tudi na tujem ohranila ono ljubezen do družbe, ki je najlepši dokaz stanovitnosti. Dne 6. julija je vdano pohitela v naročje nebeske Matere, da z njo vekomaj moli onega, katerega je v sv. Rešnjem Telesu tako pristrčno ljubila. K pogrebu jo je spremila Marijina družba iz Selc, kateri se tem potom najtopleje zahvaljujemo. Dne 17. julija smo imele v stolnici mašo zadušnico s skupnim sv. obhajilom. Opozarjamo vse goriške Marijine hčere, katere je zanesla vojska na vse konce in kraje naše ljube domovine, da tudi

one opravijo sestersko dolžnost do preblage pokojnice, ki je morala daleč od nas umreti in je bila kot ud tretjega reda in društva »Skalnice« na premnože še s posebno ljubeznijo navezana. — Pri Sv. Duhu, župnija Stara Loka, je umrla 1. julija članica goriške Marijine družbe, Marija Zihlerl. N. p. v m.l.

Sv. Mesto pri žvabeku. Dne 24. majnika se je vršil v v celi Podjuni in še dalje znani Marijini romarski prijazni cerkvi shod dekliskih Marijinih družb za Spodnje Koroško, ki se ga je udeležilo 125 deklet-družbenic. Akoravno je ta dan na vse zgodaj vreme precej nagajalo, vendar jih ni ustrašilo, da bi se ne podale na daljno pot, nekatere celo pet ur daleč, n. pr. iz Št. Lipša 11, iz Prevalj 30, iz Globasnice 30, iz Kazaz 10, iz Vogrč 44; slednja s svojim banderom. Ni treba omenjati, da je prišlo tudi veliko drugih vernikov iz cele daljne slovenske okolice, tako da je bila cerkev polna vnetih Marijinih častilcev; obhajalec je bilo nad 250. Sv. maš je bilo pet, med katerimi so družbene pevke oskrbovale cerkveno petje; pred zadnjo levitirano sv. mašo, ki jo je daroval č. g. Tom. Ulbink, župnik iz Kazaz, je stopil mesto zadržanega vodje Marijinih družb na Koroškem, dr. J. Arnejca, na leco č. g. Jan. Sekol, župnik iz Vogrč, ter je navdušeno bodril k vstrajnosti v sedanjih hudih in za čisto življenje nevarnih časih in k zaupanju v Marijo kot Kraljico vojnih trum. Shod je nad vse pričakovanje krasno uspel, kaj takega tukaj še ni bilo; gotovo izražam željo skoraj vseh udeležencev, da bi se takšen shod vršil vsako leto na Sv. Mestu, ker mi koroški Slovenci po razrušenju Svetih Višarij nimamo zdaj nobenega drugega Marijinega svetišča.

Iz Gabrovice pri Komnu. Po dolgem času se je tudi pri nas ustanovila Marijina družba za dekleta. Slovesnost se je vršila na binkoštni ponedeljek bolj na tihem. Sprejemal je vlč. g. dekan Ignacij Valentinčič iz Komna ob navzočnosti dveh duhovnikov. Pristopilo je 12 deklet. Vsled bolezni je bila ena sprejeta na domu. Ganljivo je bilo sprejemanje bolnice. Resni in žalostni čas vojske nam zapusti ta lep spomin.

Št. Jakob v Rožu (Koroško). Minulo je pol leta, kar smo poročali o naši Marijini družbi; od tega časa smo uživale mnogo dušnega veselja, a tudi bridkost ni izostala. Meseca marca smo imele krasne duhovne vaje, skozi tri dni, vodili so jih č. g. kn.-šk. vodja Marijinih družb, dr. Arnejc. Po duhovnih vajah je zopet začelo kliti in se razvijati duhovno življenje in medsebojna družbina ljubezen. — Na binkoštni praznik smo imele zopet slovesen sprejem 13 kandidatkinj, krasen govor č. g. dr. Arnejca, in po cerkveni slavnosti smo se zbrale v družbini

sobi, kjer je sledilo še par koristnih govorov. Na novo je oglašanih 12 kandidatkinj. Odseki pravilno delujejo. Abstinenčni je naredil veliki petek obljubo: za prvo stopnjo 14 udov, za drugo 20 udov. Imamo vsak mesec skupno sv. obhajilo in nedeljsko molitveno uro.

Čemšenik. Na Moravskem v bolnišnici v Iglavi je umrl 25. junija vojak Janez Kuder, doma iz Znojil, župnija Čemšenik, star šele 18 let. Bil je zgleden član mladeniške Marijine družbe. Preden je odšel zadnjič v fronto, je pisal družbenemu voditelju: »Čez par dni grem na laško mejo. Tam so črni dimi, tam se nič ne vidi, kamor kroglja prileti. Zato pa prosim Vas in vse fante čemšeniške Marijine družbe, da bi se kaj spomnili name, ko klečite pred sv. Srcem Jezusovim. Kdor je doma, ne vé, kaj ima, le rad naj kaj revčku vojaku podá. Posebno pa kako česčenomarijo v čast Mamki božji, da bi ona prosila za nas in nas varovala: če je božja volja, da še pridemo domov. Še enkrat izročam pozdrave vsem fantom čemšeniške Marijine družbe. Naj se nikar ne sramujejo biti v tej lepi družbi in nositi te krasne svetinje. Jaz sem vesel, da sem v družbi. Marija, prosi za nas in skrbno nas varuj! Družbenik Janko Kuder.« Janko, ker si tako ljubil Marijo, te je sprejela v svojo nebeško družbo. Mi pa hočemo posnemati tvoj zgled, da se enkrat vsi veseli snidemo v nebesih.

Smrti presaja v nebeško domovino. Mladeniška Marijina družba v Št. Petru na Medvedovem selu (Štajersko) je izgubila zopet enega uda. Na južnem bojišču na Monte Costesimi je padel junaške smrti Janez Fišer, sin dobre krščanske družine od Sv. Križa pri Slatini. Rajni je bil skoz in skoz nepokvarjen mladenič, vrlo vzgojen v božjem strahu. Bil je upanje starišem za dneve starosti. Toda človek obrača, Bog pa obrne. Že pred nekaj meseci je bil v prvič ranjen. Ko je okrevaj, je moral zopet na bojišče, odkoder ga je smrt presadila v boljšo, v nebeško domovino. Tako upamo vsaj, saj Marija svojih sinov ne zapusti, ki jo pobožno in vdano časte. Starišem so žalje! Tolaži pa jih naj upanje na svidenje v nebesih, kjer ni solza, ne ločitve.

Rudnik pri Ljubljani. Lepo slovesnost smo pri nas imeli v nedeljo dne 21. maja. Ta dan smo blagoslovili družbeno zastavo. Posetili so nas tudi sosedni duhovniki iz Rakovnika in vlč. g. župnik od sv. Jakoba v Ljubljani, kateri je v vznesem in ganljivem govoru spodbujal družbenice k vstrajnosti in k posnemanju Marijinih čednosti. Slovesnosti se je udeležilo tudi mnogo družbenic od sv. Jakoba z zastavo. Pri procesiji smo peli lavretanske litanije. Naša družba šteje zdaj 87 članic, katere se

prav zgledno obnašajo in k mesečnim shodom redno prihajajo.

Št. Rupert na Dolenjskem. Treznostni odsek tukajšnje dekliške Marijine družbe šteje: I. stopnja 5 članic, II. stopnja 28 članic.

Mokrenog. Naša družba šteje sedaj 80 članic. Od teh je abstinencij II. stopnje 50. — »Bogoljub« prihaja k nam v precejšnjem številu. — Dne 5. maja smo spremljevali k večnemu počitku v dolgem, krasnem sprevodu 16letno Marijino hčerko Terezijo Kos iz Martinjevasi. Zelo potrpežljivo je prenašala dveletno bolezen. Želela je ozdraveti zato, da bi mogla še kdaj pristopiti k angelski mizi. Pol ure pred smrtjo je prosila za družbeno svetinjo, jo poljubila in dala na prsi. S svetinjo na prsih je sprejela majnikova Kraljica svojo zvesto nedolžno hčerko k sebi in je gotovo bogato plačala njeno trpljenje.

SPOMINJAJTE SE UMRLIH!

Ana Brumen, Prihova.
Marija Kutnar, št. Vid pri Zatičini.
Marija Serec, Amerika pri Ormožu.
Terezija Škerjanec, Sap pri Šmarju.
Marija Tkavc, Galicija pri Celju.
Roza Zelenik, Hajdina.

V MOLITEV SE PRIPOROČAJO:

Neka Marijina hči za ozdravljenje mučne živčne bolezni, za pravo stanovitnost in za potrpežljivost. — Neka oseba, da bi bila uslišana v neki važni zadevi. — Sestra priporoča svojega brata v bojni črti. — M. D. za ozdravljenje na živcih in še v drugih zadevah. — Žena svojega moža, ki se že deset mesecev ni oglašil z bojišča. — I. M. za milost prave žive vere, zmago v skušnjavah in napredek v čednostih. — Neka družina za pomoč v veliki stiski in božji blagoslov. — E. J. za uslišanje v dušnih in telesnih zadevah. — Marijina hči za dušni mir, zmago v skušnjavah, vredno prejetje sv. zakramentov ter za milost redovnega življenja. — Neka oseba svojega svaka, da bi se srečno vrnil z bojišča ter svojo sestro, da bi se poboljšala. — Neka oseba za darove Sv. Duha. — Neka oseba za stanovitnost v dobrem, za voljno potrpežljivost, za zdravje ali srečno zadnjo uro. — Neka oseba za premagovanje hudih skušnjav. — Dve družini. — Vse še neuslišane prošnje.

ZAHVALE.

N. Kosec Materi božji za hitro pomoč v sili. — Justina Vagaja Materi božji in sv. Antonu Pad. za zdravje. — Ivanka Maček Mariji Pomočnici, sv. Jožefu in sv. Antonu Pad. za vrnjeno zdravje očetu po opravljeni devetdnevni. — Neka oseba iz št. Jurija ob Taboru presv. Srcu Jezusovemu, Materi božji in sv. Antonu Pad. za ljubo zdravje. — Neka oseba presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu ter sv. Antonu za uslišano prošnjo.

Darovi.

Za »Dejanje sv. Detinstva« so zadnji mesec poslali čč. gg.: Fr. Koželj, župnik v Započah, 4 K; razni po p. n. knezoškof. ordinariatu v Ljubljani 150 K 58 vin.; župni urad št. Lenart n. šk. Loko 10 K; Ant. Tomelj, župnik na Črnučah, 10 K; Iv. Perko, župnik v Šmarjeti, 21 K 50 vin.; Matej Tavčar, kaplan v Selcih nad šk. Loko, 40 K; Jan. Kepec, župnik v Selcih nad šk. Loko, 19 K 96 vin.; dr. J. Marinko, prof. v pok. in admin. v Mavčičah, II. zbirko 8 K (prvič 82 K); Peter Hauptman, župnik na Dobrovi, 40 K; svetnik J. Aljaž, župnik na Dovjem, 37 K; Iv. Platiša, kaplan, Šmarje, 36 K 50 vin.; Jan. Klavžar, kaplan v Cerknici, 100 K; Ant. Selan, kaplan v Poljanah n. šk. Loko, 42 K; Viktor Turk, kaplan, Gorje pri Bledu, 12 K; Matija Škerbec, katehet, Škocijan pri Mokronogu, 45 K 34 vin.; P. Marko Fišer, katehet na d. šoli v Škofji Loki, 19 K 68 vin.

Za afrikanske misijone. Rozalija Lasnik, Podravlje, Koroško, 10 K; Frančiška Novak (od zapuščine † Antona Novak), Motnik, 20 kron; Neimenovana 10 K.

Za svete maše za padle vojake. Kati Gabrič, Sv. Jakob v Rožu, 4 K.

Za najpotrebnejše misijone. Magdalena Popotnik, Bovlje-Goriče, Koroško, 1 K.

Za apostolstvo sv. Cirila in Metoda. Župni urad Semič, Dolenjsko, 15 K; dr. Franc Knavs, župnik-dekan, Sv. Peter pri Gorici, 14 kron.

LISTNICA UPRAVNIŠTVA:

Vse naše naročnike, kateri spremene svoje bivališče, prosimo, da naj nam sporoče poleg novega tudi vedno stari naslov.

Sprejemajo se samo pravilno in čedno pisani spisi.

za razžaljenja, storjena Materi božji, in molijo po namenu sv. očeta. — V tistih farnih cerkvah, kjer je bila določena nedelja za porci-junkulski odpustek, se isti dobi od danes opol-dne pa jutri do polnoči. Pogoji kakor 1. in 2. avgusta.

6. Nedelja, prva v mescu. Udom rožnovenške bratovščine trije popolni odpusti-ki: 1. če v bratovski kapeli molijo po namenu sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom. — Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir.

7. Ponedeljek. Sv. Kajetan. Popolni odpustek: a) onim, ki nosijo višnjevi ška-pulir; b) udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje.

12. Sobota. Sv. Klara. Tretjeredni-kom popolni odpustek in vesoljna odveza.

15. Torek. Veliki šmaren. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor 3. dan; b) udom bratovščine pre-sv. Srca Jezusovega; spovednik more mesto obiska bratovske cerkve določiti kako drugo dobro delo; c) udom bratovščine naše ljube Gospe presv. Srca v bratovski cerkvi; d) udom rožnovenške bratovščine v katerikoli cerkvi; e) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; f) udom bratovščine preč. Srca Marijinega; g) udom bratovščine za uboge duše v vicah; j) tretje-rednikom; k) udom škapulirske karmelske Matere božje. — Tretjerednikom vesoljna od-veza.

16. Sreda. Sv. Joahim. Popolni od-pustek: a) tretjerednikom v redovni cerkvi; kjer te ni, pa v farni; b) udom škapulirske bra-tovščine karmelske Matere božje.

19. Sobota. Sv. Ludovik, škof. Popolni odpustek tretjerednikom kakor 16. dan.

25. Petek. Sv. Ludovik, kralj. Tretjerednikom popolni odpustek in vesoljna odveza.

27. Nedelja, zadnja v mescu. Ra-njeno srce sv. Terezije. Marijino sedmero veselje in prečisto Srce. Popolni odpustek: a) vsem, ki trikrat na teden skupno molijo sv. rožni venec; b) udom ška-pulirske bratovščine karmelske Matere božje; c) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa ka-kor 3. dan; d) tretjerednikom. — Tretjeredni-kom vesoljna odveza.

28. Ponedeljek. Sv. Avgustin. Popolni odpustek onim, ki nosijo višnjevi ška-pulir.

Darovi.

Za Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. Žup-nija Zapoge 8 K; St. Rupert (apostolski odsek) 24 K; Vinica 57 K 64 v; Peče 5 K; Črnuče 23 K; Stara Loka 25 K; Sv. Križ pri Kostanjevici 30 K; Dražgoše 10 K; Zagorje ob Savi 14 K; Brdo 46 K; A. Esih 2 K; F. Ferjančič 5 K.

Prispevki za bratovščino presv. Rešnjega Telesa od 2. januarja do 2. julija 1916. Zatičina 49 K 80 v; Trboje 35 K 50 v; Ledine 20 K; Češnjice 33 K; Preddvor 60 K; Šmartno pri Li-tiji 54 K; Golo 36 K 50 v; Hrastje p. K. 27 K 40 v; Begunje p. Cirk. 43 K 60 v; Radeče pri Zid. mostu 42 K; Št. Vid nad Ljub. 56 K; Tu-njice 300 K; Besnica 105 K; Hotič 12 K; Krško 26 K; Velesovo 100 K; Podbrezje 58 K; Sostro 70 K; Gora nad Lit. 47 K 50 v; Žužemberk 40 K 20 v; Kočevje 64 K; Trije Kralji 100 K; Brdo 120 K; Št. Peter p. n. m. 30 K; Zagradec 50 K; Unec 33 K 60 v; Brezovica 121 K; Koč. Koprivnik 22 K; Škocijan p. Mok. 53 K 34 v; Naklo 106 K; Sv. Križ p. T. 91 K; Smlednik 170 K; Bevke 37 K; Zavrac 30 K; Metlika 61 K; Košana 50 K; Koč. Planina 30 K; Škofja Loka 120 K; Čatež p. Zapl. 150 K; Cerklje p. Kr. 174 K; Bukovšca 18 K; Radovica 26 K; Zasip 24 K; Vojsko 50 K; Mokronog 30 K; (Dalje.)

izborne so je obneslo za vojake v vojski in
sploh za vsakoga kot najboljšje

bol oblažajoče mazanje

pri prehlajenju, reumatizmu, gripi, influenci,
prsi, vratni in boleti v hrbtni

Dr. Richter-ja

Sidro-Liniment. ospetel
compos.

Nadomestilo **Sidro-Pain-Expeller.**

Steklenica krm. — 80, 1'40, 2'—

Deblava se v lekarnah ali direktno
v Dr. Richter-ja lekarni „Pri znamenju leva“,
Praga, I., Elizabetna cesta 6.

Dnevno raspošiljanje.

500 K

470

Vam plačam, ako Va-sih kurjih očes, bra-davic in trde kože, tekom 3 dni s korenino, brez bolečin ne odpravi

Ria-Balsam. Cena lončku z jamstvenim pis-mom K 1½, 3 lončki K 4.—, 6 lončkov K 5½.

Stotine zahvalnic in priznalic. Potenje nog, rok odpravi Ita-prašek. Cena 1½ K, 3 skatlje 3½ K. KEMENY, Kaschau (Kassa) I., poštni predal 12/852, Ogrsko.

5 vinarjev

stane dopisnica, potom katere izvolite zahtevati moj glavni cenik s 4000 slikami, obsegajoč bogato izbero pripravnih predmetov za vsakdanjo rabo in darila; cenik se pošlje vsakomur zastonj in poštne prosto.

Prva tovarna ur JAN KONRAD,
o. in kr. dvorni založnik, Brux št. 1225 (Češko).

Pristne nikeln. žepne ure po 4-20 K, 5- K
V srebru 8-40 K, 9-50 K. Nikeln. budilka 2-90 K,
ure s kukavico 7-85 K, ure z nihalom 9- K.
Pošilja se po povzetju. - Neugnajajoče se za-
menja ali denar nazaj.

Bogata zaloga

546

šivalnih strojev, koles, pisalnih strojev

pri

Ivan Jax & sin

Ljubljana,
Dunajska cesta 17.

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6, nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo sprejema hranilne vloge vsak delavnik dopoldne od 8—1 in jih obrestuje po

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje zavod sam za svoje vložnike, tako, da dobe le-ti od vsakih 100 kron čistih 4 krone 50 vinarjev na leto.

Vloge v „Ljudski posojilnici“ so popolnoma varno naložene, ker posojilnica daje denar na varna posestva na deželi in v mestih.

„Ljudska posojilnica“ sprejema vloge tudi po pošti in daje za njih vplačilo na razpolago poštne položnice. Sprejema tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim zadružnikom posojila proti vknjižbi z amortizacijo ali brez nje, na osebni kredit (proti poročstvu) in zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo najboljše.

Rezervni zakladi znašajo okroglo K 800.000.—.

Stanje hranilnih vlog je bilo koncem 1. 1915 23 milijonov kron.

Dnevnik:

„Slovenec“

stane po pošti prejemnik:

Sobotna izdaja celoletno 7 kron.

celoletno	K 26.—
polletno	„ 13.—
četrtletno	„ 6-50
mesečno	„ 2-20

KATOLISKA TISKARNA

V LJUBLJANI

sprejema v natis vsakojake
tiskovine od preproste do
== najfinejše izvršitve. ==